İKİ AYLIK ŞİİR DERGİSİ | SAYI 20 | MAYIS-HAZİRAN 2021 | FİYATI 20 TL

20

Şiir Olağan

Hüseyin Akın
İle Söyleşi

"ŞİİRİN MİSYONU İNSANLAŞTIRMADIR"

Sahibi
Ekrem Erdem

Genel Yayın Yönetmeni
Aykut Nasip Kelebek

Yazı İşleri Müdürü
Turgay Demirel

Editör
Yunus Emre Koşar
Mahsum Oğrak

Yayın Kurulu
Kaan Elibol
Samet Kara

Tasarım
Selçuk Eser

Basıldığı Yer
Aktif Matbaa ve Reklam Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.
Söğütlüçeşme Mah. Halkalı C. No.245/1A Sefaköy-K.ÇEKMECE/ İSTANBUL

ISSN: 2619-9246-0020
İki Aylık
Ulusal Süreli Yayın

Feshane Caddesi Nu: 3
Eyüpsultan/İSTANBUL
Tel: 0212 581 61 72

olagansiirdergisi@gmail.com

@olagansiir
olagansiirdergisi
olagansiir

Dergiye yazılar elektronik posta yoluyla gönderilir. Yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.
Yayın Kurulu dergiye girecek yazılarda gerekli gördüğü düzeltme ve değişiklikleri yapabilir.

Aykut Nasip KELEBEK

Okuru yeniden ikna etmemiz lazım. Okuru, şiirin okunabilir, okunduğunda anlaşılabilir, anlaşıldığında hayatımıza dahil edilebilir bir tür olduğuna yeniden ikna etmemiz lazım. Çok sayıda şiir dergisi çıkıyor, edebiyat dergilerinde ayda yüzlerce şiir yayımlanıyor ama gerçekte insanların böyle bir talebi yok; bunu şiir kitaplarının satış rakamlarından çıkarmak mümkün. Dolayısıyla bu çılgınca arz, pek de talebin olmadığı bir yerde gerçekleşiyor. Böyle absürd bir arz-talep dengesini başka herhangi bir yerde tespit etmek zor. Öyleyse ne yapmalıyız? Şiirin üç yüz okuru var deyip durumu kabullenmeye, birbirimizi birbirimiz okuyoruz deyip umutsuzca debelenmeye devam mı etmeliyiz yoksa bir zahmet arzın kalitesi üzerinde düşünmeye mi başlamalıyız? Biz bu derginin sayfalarında ikincisini yapmayı; başa dönersek okunabilir, anlaşılabilir ve hayata dahil edilebilir bir şiir yazmayı öneriyoruz.

Okuru yeniden ikna etmek, asla imkansız değil. Yetenekli, vizyon sahibi ve çağına sırt çevirme kolaycılığını değil çağını mümkün mertebe dönüştürmeyi seçen "romantik" beş-on şairle kısa zamanda başarılabilir bir şey bu bizim söylediğimiz. İnsanların zamanlarına talip olmamız lazım. Şehirli bireylerin haftada okumaya ayırdığı ortalama üç-dört saat olduğunu varsayalım. İnsanlar bu üç-dört saatin belli bir kısmını neden şiire, giderek neden bizim yazdığımız şiire ayırsınlar; sorumuz bu.

Yetenekli genç şairlerimiz var, bu sayfalarda da onların oldukça nitelikli şiirlerine yer veriyoruz. Güzel şiirler yazıyor, güzel şiir eleştirileri kaleme alıyor, şiirimizin geleceğinde yer edinme azmi taşıyorlar. Ama baştan söyleyelim, yetmez. Yetmez çünkü hangi alanda çalışırsanız çalışın alanınızın sizden beklediği süreklilik ve üretkenliği sağlayamazsanız o zemin üzerinde ciddi bir yer elde edemezsiniz.

Buraya kadar konuştuklarımızın hepsi aslında hikaye için de geçerli. Oradaki arkadaşların da insanlar neden bu kadar romanın arasında tutup bizim hikayelerimizi okusunlar sorusunu kendilerine sormaları lazım. Bizim hikayelerimiz zaten okunuyor yanılsamasına kapılmamaları gerektiğini düşünüyoruz; çünkü roman dışındaki edebi türler hesaba katılır ölçüde okunmuyor, biliyoruz. Dolayısıyla olanı olduğu gibi sürdürmeyelim, daha fazlasına talip olalım.

içindekiler

Sunuş
-01-

Hüseyin Akın
ÇAYSIZLIK
-03-

Hüseyin Peker
BERGAMALI NAZMİ
-04-

Hüseyin Kalyan
9. GÜN
-06-

Mahsum Oğrak
ATAK
-11-

Samet Kara
TEZ KONUSU: ÖLÜM
-19-

Yunus Emre Aklıbaşında
KÂLE ALINMALIDIR ÜSKÜDAR'IN VARLIĞI
-23-

İlhan Kurt
SAÇLARINDAN ÇINARA ASILMIŞ ADAMLAR, YARIK DAMAKLI HATİP
-25-26-

Gün Uzar
İZİN VERDİM RÜZGARA
-27-

Fahri Alpyürür
KİBRİT
-28-

Mehmet Baş
İMZA
-29-

Umut Can Çoban
BİZ, BİRKAÇ KİŞİYİZ
-30-

Buse Akman
KURTULUŞ
-31-

Müçteba Gün
YAŞ 21 YOLUN SONU
-34-

Saliha Nur Ayaz
EVDE KAL
-35-

Elanur Gayıp
ÖLÜM
-36-

Nurdoğan Ertaş
TREN İSTASYONU
-37-

Aykut Nasip Kelebek
NOKSAN NOTA
-38-

Hüseyin Akın ile Söyleşi:
Zafer Acar
"ŞİİRİN MİSYONU İNSANLAŞTIRMADIR"
-40-

Aykut Nasip Kelebek
HÜSEYİN AKIN HAKKINDA
-49-

Mahsum Oğrak
HÜSEYİN AKIN ŞİİRİNİ "SÖZ SANATLARI" ÜZERİNDEN OKUMA
-52-

Ömer Yalçınova
TAŞRADA SIKIŞIP KALMAK YA DA HAYALİ DÜŞMANLARLA SAVAŞMAK
-55-

Yunus Emre Aklıbaşında
AİLE BOYU ŞİİR: SONER KARAKUŞ
-61-

Kitap Tanıtım
KAMBURUN YÜKSELİŞİ - zafer acar-
-64-

Hüseyin Akın

ÇAYSIZLIK

-Kıymetli dost, şair Mehmet Aycı'ya-

Kulağımı dayadım bir derenin çağıltısına
Ha geldi ha gelecek gönderdiğin mektup
Yolladığın selam, tuttuğun söz, yaptığın kahvaltı
Havalardan soracak olursan günlük güneşlik
Arsa diye aldığım yer mezar çıktı
Nasıl nasıl acıktım eriyen vakte, kaynayan suya
Su fincana, fincan cana, çay şekere acıktı

Gurbetten gelmiş gibiyim, dostun biri çağrı atmış
Dışarı çıkamıyormuş, romatizmadan kalmış
Gitmek ve kalmak üzerine daha bir sürü şey anlatmış
Dünya denizmiş de ha bire onu karıştırıyormuş gibi
Rize o kadar yakın nefesi şuracıkta
Bir kent bir şairi sanki hem öpmüş hem ağlatmış
Çayeli'den öteye Erzurum türkü yakmış
Bizim oralardaysa hâlâ fincanı taştan oyarlar
Dem ararlar kurutulmuş balçıkta
Bade değil, içine çay koyarlar.

O gözümden dökülendir ne sekranım ne sekerat yaşadım
İki çay geldi biri açık el bağlayıp huzura
O aruz yudumluyordu benimkisi heceden
Dönüp durdu başımda gökyüzü semaveri
Esridim şiir yazdım, çay susadım, dil dilendim geceden
Aşk dedim yavaşladım, İşret meclisine sadece birkaç adım
Bana bardağı gösterdi, bardakta terleyeni
Bir kıtlama şeker gibi sıkıştım dil arasına
O eridi, dil sustu, aşk demlendi, ben kocadım!

Hüseyin Peker

BERGAMALI NAZMİ

acı, uzun bir yoldu hayatın kendisi
tedavi gören hastalar, soğuk havadan korunmak için
yeraltı tüneline girermiş Asklepion'da
sonra da Ulu Cami'nin üç kubbesinde ortaya çıkarmış
bir de hat yazısına ismini düşmüş Bergamalı Nazmi
şair Aşki Efendi'ye aittir hat yazısı
mihrabın zengin mermer bezemesinde adı var artık
hayat acı ve uzun bir yoldur diyor şimdi
pınarın başına çağırıyor her gün beni
ayağını gazdan çek Nazmi
tarihin en eskisi sensin Bergama'da
bir ayağın inşa kitabesinde
bir elin kutsal kaynak yanında, sular içinde
telkinle atlatıyorsun susuzluk kürlerini
cephe gezisine mermi taşımıştın 1920'de
kent çeşmesinde gördüler en son, ovaya kadar yayılmış
Madra dağından beri tunç borularla dağıttılar sesini
Zeus sunağında zaferin anısına yapılmış bir anıtsın
çek gazdan ayağını
freni de boş yere kullanma
düz git; durma, birbirine geçit sağlayan dünya üstünde

yaşam kırıntıları seni de etkiliyor
toz topraktır yaşamanın diğer adı
küçücük kafeslere kapattığın kuşları
kuyruğuna düğüm attığın sıra, kanatlarıyla
serbest bırak, kayık sürüklensin
mermerden yapılmış bir Selçuklu minaresisin artık
öyle biliyorlar seni: korkuluk ve şerefe altı
harap bir düzen, eksik bir dümen, yoksulluk öyle bir çizgi
yolculuk uzun sürecek, sualtı'nda tedaviden
dağı taşı kırmaya, bir vinç üzerinde yol gösterici

Çukur Han'da Osmanlı arastasında buluşuyoruz
olmayacak hayal işte, tüm bunların hepsi
yirmi eyvan ve su kuyusu etrafında
hayvan damlarında yasak var
çapulcu kaldık, Paşa ılıcasında
düğün-taziye hepsi yasaklar arasında
uzak bir hayal: İvrindi, Göçbeyli
istersen freni boş bırak, dünya boşalsın
gözü kaşı oynamaz kişileriz bu takvim gününde
şiir haricinde bir aradayız: hayal peşinde
bir hayal şu Bergama'nın hepsi...

9. GÜN

.
Serum son damlayı bıraktı / tecrit
Aklımda bahar dalları / solgun
Uyku hiç uyumadım
Kafamda sorular / ve geçmiş pi basamakları
M.Ö. 2000'ler babil'i
Perimetier
On altıncı harf / sonra
Latinler / euler
On dört mart
Belki biraz hap / düşündüm
Hastane dev bir iğne
Yok olsam mı
.
Şahin aradı / sordu
DOSTUM dedi
En güzel söyleyişle
.
Hüseyin bir şiir gönderdi / baktım
ARBEDE
Her yaşın bir yokuşu var
Böyle diyor bilge ruhlar
Bun'dan yılıp yine de
Yok olmayı var edemiyor insan
-Merak eden denesin-
Atıp kendini kuyulara çarmıhlara odlara
Olmamayı var edemiyor insan
Her şeyi sürdürüyor yaşamda
Ölümün tersindeki yumurta
-Merak eden denesin-
.
Bengi bir mıhmış gibi
Durur her şey varoluşun koynunda
.
O halde

.
Doyunalım azrail'in kapanında bir süre
Tadalım biraz daha
Ölümün salkımından süzülmüş şarap olan yaşamı
.
Evet / şöhret/
Evet / servet
Evet / şehvet
.
Tadalım biz de
.
Anlayana dek kırkayak kuşunun
Kayalıkta hareket edenin kırkayak olmadığını
Ona iştahla yaklaşması gibi
Ve girmesi gibi işin sonunda
Kuyruk ucunu kırkayağa benzeten
Kaya engereğinin karnına
Doyunalım kapanında azrailin
Haydi doyunalım biraz daha
.
Gece geçmedi
.
Bir güvercin yaptım / çamurdan
Üfledim / uçmadı
Olmuyor / güzelleri düşündüm
Olmuyor / kadir vidyolar gönderdi
Olmuyor / cennet vidyoları izledim
.
Gece zor geçti / geçmedi
Peygamber değilim
Düzende bir sorun var
Boğazladığı ceylan acı içinde inleyip can verirken hazla kükreyen arslanı
Yargılayamayız / çünkü hayvandır
Diyemedim
Peygamber değilim
Zihnim açıkta
.

Sabah odama bir kuş geldi
Dedi
Dünya bir gemidir
Yüzen
Boşlukta
Birkaç öpüş
Birkaç iğne
Biraz hap / handa
.
Kahvaltı vakti / saat sekiz
Doktor devam dedi
Serum / hap / hapis
Doktor devam dedi
.
Şahin aradı / sordu
DOSTUM dedi
En güzel söyleyişle
.
Saat on bir / hava otuz derece
Serum / iki büyük
İğne / damar yolundan
Serum gitmiyor
Kırmızı hap
Favimol kesildi
.
Saat on iki
Yemek geldi / yemedim
.
Serum bitmedi
Yemek soğudu
Yedim
Mantar çorbası güzeldi
Saat on üç
Serum bitti
.

Saat on dört
Doktor iyi bayramlar'a geldi
Sordu
Damar yolu bulundu mu
Aşkla dolu olundu mu
Earth'de barış kuruldu mu
Ölümsüzlük sunuldu mu
.
Hayır dendi
Saat on altı
Serum son katreyi tenime verdi
.
Saat on yedi
Büyük ablamla konuştum
Kadın ki artık şimdi kendi kendinin mülkü
Dedim / sevindim
.
Saat yirmi üç
Damar yolu değişti
.
İki tane şırınga
Yaktı
Duş aldım
Saat sıfır
Serum takıldı
Zanaks
Saat bir / yine gece
.
Şahin aradı / sordu
DOSTUM dedi
En güzel söyleyişle
.
Hüseyin bir şiir gönderdi / baktım
.

NİNOVA
Nedir o halde besini yalnızca boş sözler olan
kulaklar arasında kalmak değilse cehennem
Nedir dünyanın duyan kulaklardan yana bu yoksunluğu
Ve nereye kaçabilir sonu bir balık ağzı tarafından yakalanmak olan ricâcı
Ah/ beyaz bir pelteye dönmek bir balığın karnında
Ve iyileşmek gölgesinde kabaldak yaprağının
Şehre dönmek sonra / konuşmak
Besini yalnızca boş sözler olan kalabalığa
Üç yandaş bulmak uğruna / hakka
Nedir besini yalnızca boş sözler olan kulaklar arasında kalmak
Cennet uğruna!
.
Uyku yok / çatılar hâlâ kapalı
.
Bir elma
İki muz yedim
Baskın
Yatış başlıyor
Yatamadım
Aklımda bahar dalları / canlı
.
Adım sadık bektaş
Dünyaya bakıyorum
Çatılar hâlâ kapalı

Mahsum Oğrak

ATAK

bu şiiri merdivenlerden yuvarlanırken sayıklama halinde yazmıyorum
takım elbiseyle yüksek mevkiden şeyler de söylemiyorum
HAH HAH HAAAH HAA
kızgınlığımdandır bu gülüşümün sahteliği
musiki / her şeyden önce musiki

çok güldüğümden midir ne
kalbim durdu geçenlerde
uyandıktan sonra
ölümden daha fazla korktum
kalbimin ritmini seviyorum

pencerede kaplan desenli gömleğimin yansımasını izlerken yazdım bu şiiri
kafiyenin canı cehenneme
bu şiir ters düşüyor şiir ahlakına
biliyorum elbet çıkacak adımı karalayan bir bey/hanfendi
şiir de aşk da umurumda değil

size altı çizilecek mısralar bağışlamıyorum
mutluyum
bu şiirin üstünde hiç çalışmadım
aklıma ne geliyorsa verevine yazdım durdum
çünkü mesai ücreti almıyorum

modern şiire sırça kulelerde çıkan dergilerde rastlanmaz
modern şiir patronaja boyun eğmez
modern şiir açların göz bebekleridir
modern şiir varoşlarda yani şehrin ara sokaklarında
bu sözleri bir yerden anımsıyorum ama
neyse

birçok şiir
annemin tabutunun omuzumda bıraktığı iz kadar
bende iz bırakmadı

kaan herkesi nikotin sakızı gibi çiğnerken
ben kutusunu çöpe attım
ya da şeytanını bekleyen yunus beni beklemedi
halbuki ben de az şeytan değilim
yüzüğü parmağından çıkarınca sanki başı kopmuştu aykut abinin
sevgilimden ayrılmanın yollarını ararken okumuştum bu mısrayı
canavarım ben canavar
bir gün tüm yıldızları içip kusacağım Deep Purple'ı tutun beni hapse atın
bu benim şiirim değil

aylardır şiir yazamadığım için bu şiiri yazıyorum
bana bağırana sesimi çıkarmadığım için yazıyorum
doğrusu bu şiiri şair olduğuma allahallah dediğim vakit yazıyorum
bu şiiri hayatımı baz alarak yazıyorum
şiirin şimdilik geldiği son noktayı umursamadan
öyle sandığınız gibi göklerden gelmiyor bana şiir
bu şiirimin tamamlanması için on dört yıl bir kelime aramadım
gereksiz çok kelime var
bozun benim mısralarımı
bir dakika aklıma takıldı
parasızlıktan mı anlam tatili yapamadım

düzyazı bunun şiir dediği
ahengi bile yok
kötü bir şiir de diyebilirsiniz
yalnız benden kahramanlık beklemeyin

bazı şeyleri kenara iterek şair olmadım

aykırı olmak da ne
ismet özelin olduğu bir çağda henüz şiir yazılmadı dedi
şiir kitabını imzalayan adam
kulağa komik geliyor öyle değil mi

aşmak gerek tümsekleri
ki sıra dağlara gelsin

Orhan Velilik taslamıyorum
yıkıp geçmiyorum hiçbir şeyi
sadece biraz özgür olmak istiyorum
çiftlikte değil
bozkırda at sürmek istiyorum
bu şiire sizin gibi sadece şiir gözüyle bakmak değil
atlar gibi bakmak istiyorum
yukarıda benzetme yaptım

bunu şiir niyetine okumayın
bu yazdığım sizin için şiir olamaz
psikanalitik okuma yapın bu mısralara
hiç kimse yazdığı şiirde benim kadar özgür olmadı
başarımın röntgenini çıkarın
ben edebiyatta çağ kapatırken
siz mısralarımda kaybolun

bu şiirde çiçek böcek edebiyatı yok
bu şiirde mutluluk yok
bu şiirde insan kokusu var
ama yaşam belirtisi yok
bu şiirde herkesi kucaklamak yok
kendine sarılan bir şairin bencilliği var
bu şiirde duygularla doğayı canlandırmak yok
zekayla ona zarar vermek var
bu şiirin anlamını kavramayın zaten
okuyun yanlış anladığınız yerden
herkesten bir şey çaldım
şairim ve hırsızlık hakkım
şiir geleneğimizde işime yarayan herkesi yağmaladım
rutin havası olsun istedim şiirin
bu yüzden elimden geldiğince
aynı sesi ve ritmi kullandım
eğer neşem yerindeyse böyle
kolaya kaçıyorum
ölürsem vasiyetimdir
bu şiiri çevirisinden okuyun
ancak bu şekilde kurtulursunuz her şey gibi benden de

şiir umrumda değil dedim ama
bazen kendimi unuttuğum zamanlarda
tüm derdim şiir oluyor
uykusuz kaldığım gecelerde düşündüğüm şiir
yemek yerken arada şiirlerden kelimeler yutuyorum
şiir gibi yaşıyorum mutlu oluyorum
şair gibi yaşıyorum üzülüyorum

gava ku tu çûyî ji vê dinyayê
wê hingê ez ê di hêstirên xwe de xeniqim dayê

bilinç akışı yapıyorum
bu yüzden çıktı ağzımdan böyle sözler
halbuki türk şiiri yazmamdan belli değil mi kürt olmadığım

sözüm altın olmadığı için
kuyumcu titizliğiyle çalışmadım hiçbir kelimenin üzerinde çok şükür
yüz yılda yıpranan dili şiirim yormadı çok şükür
ölümsüz olmak istedim
ve örnekleri yokken yarattım bu şiiri çok şükür

akşam yemeğini beklerken evimizin ortasına bomba düşmedi hiç
ailemin uzuvlarını yapboz gibi birleştirmeye çalışmadım hiç
okula giderken başımı örtmek zorunda kalmadım hiç
çok şükür başımı açmak zorunda kalmadım hiç
ilk fırsatta sığındığım ülkeden kaçmaya çalışan bir mülteci olmadım hiç
biliyorum bana soracaklar hep
bu yazdığın ne

Hiç

yıllık podyumuna çıkaracak kadar kısa şiir yazmadım hiç
beni anlamanız için de şiir yazmadım hiç
şaka şaka yazdım
aldanmayın şair sözü yalandır
ben şair olamadım

Hiç

ey okur
sevgili okur
bu şiiri kim okur
okur okur sadece
okur
tekerlemeler çocukça değil mi
hey okur
herkesin istediğine koşamam
ha... artık okur
seni seçtim
şiirin nereden başladığını arayan okur

şiirin sonunda şair
öldürt
türttürt
türt
türülüyor

her şeyi dağıttım kusura bakma bütünlüklü okur
kötü okur
yok yok şiir kötü
iyi okur

şiir uzadı da uzadı
niye başladım bu şiire
hatırlamıyorum
konusu ne bu şiirin diye okura soruyorum
merhaba ilk kez konuşmama izin verdi bir şair şiirinde
heyecanlıyım sanki tüm dünya peşimde
bence konu muğlak
ama parlayan mısralar var ancak
söyler misin bu şiirin sonu nereye varacak
kamera açıları daha iyi olabilirdi
bir eleştirmen sinema için bunu demişti
şiire uyarlarsak
buldum
bakış açını değiştir
ismimi nasıl okumalıyım ey şair
sen de kimsin
sayın okur

şiirde biçim öncelikli değil
şair nasıl bir vizyon ortaya koymuş
asıl ona bakmak lazım dedi

anarkosufist
şair okur

şiirin muhtevasına yoğunlaşınca
biçimsel denemelere pek zaman kalmadı
bana kızma olur mu
üçgen okur
elimdeki fener bozuldu
olamam kimsenin ışığı
bu durum hoşuna gider tabii
karanlık okur
artık sakız misali yapışıyor ayaklarıma
süslü lafların
can tatlıdır bilirim
söylesene bıkmadın mı şiirine kilit vurmaktan
belirsiz olmaktan
farkında değil misin
duyguların pas parlak
zihnin aptallaşıyor
şair okur
bana seslenen herkese o kadar çok efendim dedim ki
köle olduğumu hiç anlamadım
dert ortağım okur

bir varmış bir yokmuş
evvel zaman içinde kalbur saman içinde
bir şair varmış
şiiri hiç umursamazmış
haliyle cihana nam salmış
divanı olan hükümdar
bu duruma çok kızarmış
bir de bu şair hükümdara karşı şiirler yazarmış
sonunda öl...
şşş hemen de uyudun
uykucu okur

modern şiirde şiiri uzatmanın yolu
tekrarlar tekrarlar tekrarlar lar lar lar
şastrada bana inanma ya da bana inan tekrarı
annem çektiğinde perdeyi şiirinde annem çektiğinde perdeyi tekrarı
bir kuş şiirinde bir kuş tekrarı
atak şiirde çok şükür, hiç, okur, bu şiir ve tekrarı tekrarı
tüh görüyor musunuz
bunları söylerken bile tekrar tekrar tekrar yaptım
oysa genç şair olarak şiiri bu kadar uzatmak olmaz
bu şiirde biraz da çeviri tadı var
hatta bu şiir gözünüze batacak
çünkü yaptığım şeyleri gözünüze sokuyorum
bundan keyif alıyorum
hadi canım bu şekilde şiir mi olur
laubali başladığım bu şiir eleştirel bitmedi çok şükür

Samet Kara

TEZ KONUSU: ÖLÜM

ÖNSÖZ
Yere düşen izmaritlerin daha içe çekilecek ömrü var mıydı
Belki ahı vardır ölümü yazacak kadar 40 yetimin
Bilirim, inandığımı yaşamak inandırılmaktan daha kolay
Bilirim, bir ton insanı düşürecek kadar ölüm sancım var
Hem düşmekte ne var
Ben vardım ölümden önce
Sonrasında ölsem neye yarar

Canına susayan insanlık
Vampir gibi emerek bu şiirden giderebilir susuzluğunu
Ölüm sancısını atamayanların tek kurtuluş yoludur bu!

Şaka bir yana eskidim galiba
Ölmedim çürümeye başladı bedenim
Küfür etkisi yaratan cümlelerle
Amacım öldürmek değil şiiri
Hayatın zorba kurallarına başkaldırmak için
Belki ölmesi gerek şairin

Başlıyorum!
Bir ömrü nasıl kalıplaştırabilirim deniyorum
Tüm tetiklerden uzak olup
Nasıl namlunun ucunda olduğumu bilmiyorum
Çekilen her tetiğin ardından yeniden doğuyorum
Bir ıslık çalsam şeytan yeni bir güne başlıyor
Galiba beni aşıyor o kapının ardındaki masal
Nefessizlik haz veriyor yaşamıma
Bu nefesi durdurmak için kimyasal kullanmam gerekiyor mu

GİRİŞ
Ölüm bir geçişse başka dünyaya
Yazmam gereken tez intihar mıydı sizce
Yoksa ilahi bir sezi mi
Fotosentez yapan bütün ağaçların verdiği oksijeni
Çekecek mecalim vardı içime
Yazmam gereken bir tez var
Yoksa kendi ölümümü nasıl tahmin edebilirim
Burnuma toprak kokusu gelmeyecek mi parsel parsel
Doktorum ama güneş yine de giriyor evime
Durun, bakmayın bana
Bu mısralarda tanrıya şirk koştuğumu sanmayın

Bilgece düşündüğümü sandım
Yanlış hesaplarla uğraştım biliyorum
Biyolojik olarak kıyamet yaklaşıyor biliyorum
O emektar kalemlerde kimlerin parmakları var acaba
Kendi putlarımın karabasanı olmayı seviyorum
Çok mu zor avcıya yem olan geyik kadar masum olmak
Az nefes çok ağacı kurtarmaz mı sizce
Az nefes geyiği yiyebilecek kadar yetmez mi ömrümce

Ölmek zarar mı ömre
Ödleklikle başa geçmiş ruhum ff almayı hak ediyor bütünlemeden
Yaşlılığın amansız vuran eklem ağrıları gibi elimi versem kolum da gidecek
Zaten güzel yüzlü değildim
Yaşlanırken de güzelliğin bize ait olmadığını
Bütünlemeden kaldığımda öğrenmiştim

Bir şeyleri anlayabilmek için çok çırpındım
Bunadım mı sizce
Ölüm son gerekçelerini sundu sınırlı konularla önüme
Ödettirdi bedelini daha yazmadan kaynakçasını tezin
Affet tanrım doğru düzgün ölemeyecek kadar çömezim

GELİŞME
Taştan bir heykele dönüştü varlık
Alay edilen varlığın yok olma arzusu doldu içime
Yeter ki siz üzülmeyin yerinize de ölebilirim
Sonrası ne mi
Sonrası cinnet ve psikoz
Evrenin güzelliklerini de sunsam bitmez bu tez
Merak etmeyin aynı tuzağa düşecek kadar salak değilim bu kez

Adıma verilen duygunun hakimiyeti devam etmeli miydi
Yoksa bir ırgata dönüştürülmenin hesabını sorabilecek miydim
Bildiğim tek gerçek kendi çapımda günahkar olduğum
Bir yığın sızı, bir sürü kelime kalabalığı zapt etti bedenimi
Kötü gecenin ölüm uykusu ve sabah 9'da beni bekleyen bir iş
Meğer ölüm isteği yaşama gerçeğinden daha güzelmiş

Sesimi duyan var mı dersiniz
Biliyorum gittiğimde daha çok duyulacak sesim
İşte bu da benim kulluğum
Davulcuların tokmağı gibi vura vura acı vermeden
Ne kadar ritimli vurursam o kadar hoşunuza gidecek sesim
Fakat hiç kimse
Ama hiç kimsenin şansı yaver gitmeyecek

Başardım yolun yarısı kül oldu
Başardım bu hırs aktif bir dergi içinde gösterdi beni
Tahminlerim yanıltsa da
Herkesin başarısı kadar ölüm acısı da var
Yaşama hedefli doğum istemem diğer dünyayı da görmek isterim
Ölmek için bir tezi sonlandırmak
Unutturacak geleceği görmek istemeyişimi

SONUÇ
Reenkarnasyon olmayacağına inanarak
Bu tezin sonlarına sevinerek yaklaşıyorum
Aslında ölümü seçmek değil meselem
Şanlı ölümlerin en babası zaten ben de
Hedefim akademik yollarla gitmek öbür tarafa
Ve herkesin maskesini düşürerek...

Klimayı açın serinlemeliyim
Gidince çok ısınacağım
İnfilak etmeliydi zamanı kem gözle saran insanlık
Hem bu ne hadsizlik tanrıya karşı bu ne cürrret!
Bize kalan tek şey akla kazınmış korkunç bir suret

Kaynakçaları yazmama ramak kaldı
Ölenler ve öldürenler
Tecrübeliler
Sonunda girdim aralarına bir şeref sigarası yak
Ve firavun kılıklı patronlar
İnsafsızca çalıştırdılar yalın ayak

Geri dönüşü olmayan biletin şifresi hes kodu muydu
Barkod okutmadan da cenazeye katılamıyorsunuz be kardeşim
Elveda umutsuz tezim artık hazır
Kör vakte düşüp bu tezi okuyan elbet olgunlaşır

Kaynakça
* 20 yaşında genç şair, Aksaray - İstanbul: 2001
* Geçim derdi olan bir aile, İstanbul: Beyoğlu, 2008
* 3 kardeşin büyüdüğü bir yatak odası, İstanbul: Beyoğlu, 2009
* Benim için değerli olan kadınlar, İstanbul: Kaito, 2015
* Her yerinde kahve bardağının izi kalmış çalışma masası, İstanbul: Hasköy, 2016
* Elimden tutan bir abi, İstanbul: Eyüp, 2016
* Birkaç güzel şair dost, İstanbul: Eyüp, 2017
* Ekmek derdiyle harmanlanan zeka, İstanbul: Eminönü, 2017
* Ve biraz birikmiş ölüm sancısı, İstanbul: 2021

KÂLE ALINMALIDIR ÜSKÜDAR'IN VARLIĞI

(Osman Gönül'e)

Konuştuklarını ,Zülfikar zanneder dayı sahipleri
Oysa gönlüm, yılanın da dili çatallıdır tıslayan tıslayana
Yaz tatili gelmesin temennisinden
Baharda azan alerjimi çıkarınca kalan
Acı buyruk

Yataktan düşer gibi uyanır hane
Sofralar ayrılır
Sokaktaki o yiğit duruş
Cenine döner yorgan altında

Düşlerin görkemlisiyimdir uyananlar için
Evimizin bahçesine gelip bayrak diken Yunus Emre,
Fizikçilerden ziyade adaşını aramıştı ve ses
Allah aşkına kaybolmuyor

Deccallar arası telefon trafiğinin sebebiydim yaşadım
Dünyayı hayatıma dövdürtünce sabıka kaydımın çıktısı
Hayrete düşürdü, mürekkebi azmettirmek diye bir kanun kuruldu
Bebek gibiydim, kordonum sözle kesildi, hece hece yıkandım
Kulağıma fısıltıyla isim okunmuyordu, 1 rahat dur
Türünden ikazlar süpürülüyordu anca
Ve ben sabah ezanını bekledim

Ruhsatsız sevdim
Gizlice duygularını kaçırıp geceleri salıncakta ağlayanı
Allah'ın kattığı şenlik beslenme çantamdı öte yandan
Aklımdaysa ağırlık karın kaslarım kahkahadan ağrırdı
Doktora anlatılması gereken dertleri
Birbirine yakındılar randevu sırası beklerken
Kovdum bulutları, kurtardım bileti sıkıştığı defterden
Sabah ayaz gelecek diye ateş yaktım dumanı keskininden

ümrükten niye geçsin açığa alınan gözlerimiz
Öyle dolu gezer yıllardır taşıyamaz bantlar
Zevkten çekilir damağımız ocakta pişerken tarih
İpek yolu üstünden geçirdiğimiz iç kanamaya
Çin pamuğuyla tampon nedir sancıdır anne rahminde çip

Okudukça yazdıklarımı, içimdeki körün gözleri açılacak, oku
Abaları kırk yerinden yamalı, dikişi patlak ruhlarıyla
Nerde zikir, kafa dağıtırlar afyon döküp çektikleri heandbang ile
Kancadır takılır akla soru işaretleri gök kubbe
Okudukça yazdıklarımı, içimdeki körün gözleri açılacak, oku
Yüz çevirme öteye, yüzü değişti 5816 kere atılan tokadın
İyi gün taraftarı mıyım habbeyi kubbe yapıp
Nasıl seveyim, önüme sürülen her sedayı

Aynı espriye gülüyoruz, kâle alınırken Üsküdar'ın varlığı
Sıra arkadaşıma ancak kardeşim diyebilirim, kardeşim
Peruğu zillere bağlı matematikçinin dersi bitti
Çıktık teneffüse, kıyısında dolaştık Sakarya'nın

İlhan Kurt

SAÇLARINDAN ÇINARA ASILMIŞ ADAMLAR

bayım, bayım, sayın bayım
kefeni yırttık bu sefer de
solgun bir bahçe gibi duran yüzümüze kan yürüdü
dudaklarımız bir buzdağı gibiydi, şimdi ateşten mermer
olmazların olduğu bir iklimden geçtik seninle biz
gökte martılar, yerde çığlıklar, içimizde derin uçurumlar
atlayıp geçtim, atlayıp geçtik, atlayıp geçemediler kimileri
şimşekler kadar parladı gözlerimiz, tutku gibi sıcak,
uzun bir gençliği kurban edişimiz,
okunmaya değmez bir destan gibi öylece,
kitaplara geçmeyecek sıradanlıkta yani
uzun bir gençliği heba edişimiz
öylece geçti gözlerimizin önünden

o vakitler fikrin ateşli savı, kuşatmıştı genç zihinlerimizi
bir yanardağ gibi yürürdük
yürürdük dünyanın üstüne doğru,
sesi bir kadın sesinde erimiş,
saçlarından çınara asılmış adamlardık biz
kendi ateşimizde yandık sonra
elleri kan toplayan, oyuncak üreticilerinin son oyuncağı olarak

bak işte şimdi ikinci bir bahar gibi dokundu saçlarımıza mevsim
şeyin önünde diz çöküp bir hiç denklemi üstünden
yeniden kuşanmak düştü kaderimize
ıskalanmış bir tazeliği
yeniden yaşamak
haydi öpelim ellerini kirli hayatın

Eristanbul güzergâhı, Hamidiye Durağı, 16.05.2021- 19.18

YARIK DAMAKLI HATİP

damağı kör bir bıçakla yarılmış hatip
konuşuyordu kürsüden
anlamsız yükselişlerden bahsediyordu
toprağın herkesi sıfırladığı bir "Z raporu" gününden habersiz
dünya tüccarının iflasından habersiz,
din satıp ev alanların
ev satıp din bulanlara çalımı
bir Jairezinyo baş döndürücülüğünde sürüp giderken
yeşile konan siyahın
kelebek keyfini böleceğinden habersiz
konuşup duruyordu

kördü bıçak
kaç damak kesmişti kim bilir
kaç dişe değmişti
kaç hatip bilmişti

damak da biliyordu elbet kör bir bıçakla kesilmenin acısını
doğumlara gebe kelimelerin ölümünü
karşı konulması güç bir pazarlıkla gelince tüccar
eklemleri gevşedi manayı dilinde besleyen yarık damaklı hatibin
derileri pul pul döküldü
aklı yerinden söküldü
ateş içinde bir demir gibi büküldü
kıvrım kıvrım kıvrandı
bakışları metal grisi tüccarın karşısında
adını yazdırdı çek defterine
ödenmemiş bedellere karşılık

Gün Uzar

İZİN VERDİM RÜZGARA

İzin verdim rüzgara es saçlarımın arasında
İzin verdim rüzgara karıştır onları tara
İzin verdim rüzgara ıslık çal dağlarıma
İzin verdim rüzgara dağıt acılarımı toprağa suya
İzin verdim rüzgara karıştır taşı toprağa
İzin verdim rüzgara al aklımı dağıt sakınma
İzin verdim rüzgara büyük bir dalga yarat yaralı kayayı kopart
İzin verdim rüzgara bir yelkene dolup yollarını çoğalt
İzin verdim rüzgara çiçeklerde dolaşıp polenlerini dağıt
İzin verdim rüzgara buluttaki suyu damıt
İzin verdim rüzgara yaz sızılarımı al işte kağıt
İzin verdim rüzgara tekrar et söylediğim bir ağıt
İzin verdim rüzgara ağır düşüncelerini sağılt
Baştan aşağıya ben
Kendimi düşünmekten
Yoruldum bencillikten
İzin verdim rüzgara beni al insana dağıt
Uçurumlar yar yar ayrılmış
Canım bana küsüp benden ayrılmış
Koca bir kaya yardan ayrılmış
İzin verdim rüzgara ağır olsa taşı yükümü/zü
İzin verdim rüzgara bağla üçümüzü
Can ruh ve beden
Hiç gizlemeden
Anlamadıklarım için sordum "neden"
İzin verdim rüzgara yarat uçsuz bucaksız bir manzara
Gördüğüm bir deniz bir de ucunda ışıklı bir mağara
Yırttığım kağıtlar yazdığım günlükler ve karalama
Uçuşup gezinsin gökte martı olsun manzarada
Gün helak oldu bata bata
Yarın olsun hayr ola
Yeni bir gün yine bir gün doğar ufukta
İzin verdim rüzgara bir ninni söyle salla beni sağa sola

Fahri Alpyürür

KİBRİT

Gök kubbenin sırtındaki doğum lekesidir dolunay,
bu yüzden utanır da ayda bir anca gösterir.
Açıktır gök alabildiğine,
bulutsuz ve laciverte çalan renklerle seslenir
bu manzarayı adadan izleyenlere.

En güzel şeyler,
biz uyurken oluyormuş gibi hissederiz hep.
Kızlar saçlarının örgülerini açarlar biz uyurken
ve güzel kokular sürünürler.
Onların da omuzlarındadır doğum lekeleri.
Biz uyurken,
bazı sorular yanıt bulurlar kendilerine.
Bazen de bir yanıt,
durduk yere gelip konuverir bir sorunun üzerine.
Yalanların sonlu olduğunu herkes bilir,
fakat bazıları çekinmeden pek tabii yalan söyleyebilir.

Zaman,
hep ağır meseleler taşır koynunda.
Büyükçe gözlü kadınların,
balkonda konuşmak istemediği türden meseleler.
Duyduklarında kibritle yakarlar sigaralarını,
sonra derin nefeslerle ısrarları dinlerler.
Fazlasına dayanamayıp alelacele giyinirler üzerlerini,
acemi ellerce yontulmuş taşlara benzeyen gülüşleriyle
son kez bakarlar boş çekmecelere
ve gömüp tüm ölülerini, kapatırlar pencereleri,
soğuk kesilir.
Kıpırdaşır yarı uyanıklar.

Büyükçe gözlü kadınlar,
kapıyı çekerken bir süre yumarlar
gecenin doğum lekesi gözlerini
ve gök açıktır hâlâ alabildiğine.

Mehmet Baş

İMZA

Sükût simsiyah bir marştır
Söylenir gecenin en kuytusunda
Belki de uzun bir rüyadır
Görünür bir çocuğun uykusunda

Vaktin kör bıçağıyla
Yüzülürken günlerin derisi
Soğuk duvarların gölgesinde
Gelirmiş hüzünlerin perisi

Bir mektup gibi yazılan insan
Tanrının yeryüzüne attığı bir imzaymış
Yüklemsiz öznelerin ardı sıra koşarken
Ölüm tek kol aralığı geçilen bir hizaymış

Ezel yayında gerilen insan
Ebede atılan bir okmuş
Kara toprağa serilen insan
Bugün var yarın ise yokmuş

Umut Can Çoban

BİZ, BİRKAÇ KİŞİYİZ

Dişlerim paramparça savruldu evin yüzüne
Ekmeğin arasında unutmuşum bıçağı
Gençliği akşam saatleri gibi harcadık
Kirli beyaz sokaklarda aradık gülüşleri
Parça parça düştü ağzımızdan geçmiş
O sokaklar ki aman dilenmiş
Bilir bilmez zamanlarda koyulurduk yola
Ama ne hacet
Hava dahi
kararmamışken daha
Bir arpa tarlası,
Sürülmemiş bir diyar belki aranan
Güneşin alnında kavrulan başlarımızın
Sürülmediği bir diyar
İnsanların toprağında yürümediği
Çünkü insanları kurtaramayız biz
Biz,
Henüz elleri isyan tutan birkaç kişiyiz
Aydınlığın unutulmuş gölgesi düşmüş payımıza
Her büyük ışığın altında sere serpe yatan
Taze ölmüş bir geyik leşi kadar davetkâr
Ama insanları kurtaramayız biz
Biz,
Henüz gözleri isyana bakan birkaç kişiyiz
Çocuklar düştükleri yere kursunlar oyunları
Ancak o zaman kurtulur yorgun dünya hazmından
O zaman tüm tuhaf yanları temize çıkar şairlerin
Ve vakti geldiğinde benim,
Bir çocuğum olduğu gün öleceğim
Hevesleri bir buğday gibi kopardığında insan
Kuruyup gittiğini görecek,
Kırkında annesinden olmuş bir adam gibi
Ve yaş aldıkça öğrenecek
Ne büyük hata olduğunu insan doğmanın
Onları kurtaramayız biz
Biz,
Henüz nefesi isyanın teninde gezen birkaç kişiyiz

Buse Akman

KURTULUŞ*

savrulduğun halıdan tavanı izlerken yayılıyor
yüzünden her yöne gidilesi gülümseme
yeryüzünde
bir yerde tavan dahi izlememiş insanlar
diğer yerlerinde gökyüzüne bakmak kutsanıyor
tavandan birkaçımızın okuyacağı bir altyazı geçiyor
-andromedadan yardım çığlıkları
sırtınızı yasladığınız beton sarsılmıyorsa gülün
kendinizi sevin bari onu yapın vesair-
büyük adamların manifestoları
küçük resme bakmanın göze faydaları
üstümüze ahkam yağıyor her çatlaktan sızıntı
bilinmez ki tavansızlık ve tek tavanlılık arası
geniş ve büyük bir spektrum dünya
velinimetim en uzak noktadan izlenen tavan
ve kafamda patlayan andromeda

senin her bir bardağını bilirim
hangisinde ne içtiğini
diğer tekinin kimde olduğunu bilirim
öfkenin kaç dakikada gelip gittiğini
insanları tanımak bahtsızlığında senden bana
birkaç münzevi denk geliş
sevmek nimetinden sevgilisiz faydalanamayanlarla
gökyüzünden başkasına bakmayı bilmeyenler
hepinizin soyu aynı biliyorum biliyorum
benim de büyük resimlerim var arkanız dönükken çiziyorum

insanı kara kara düşündüren cemiyet
hangi trajediyi sergilesen de bir tutam anlayış
bir haklı gelişsiz kabul kazansan
nerde darp etsen canavarı şayet
darp edildiğinin bildirisi olsan
yine de sen vazgeç
kahve iç karanfillerinle konuş
tül perdeleri çek dışarıya dayanamıyorum
bilinir ki ben loş odalarda tavan okuyorum
andromedadan yardım çığlıkları
sanki ben başka bir şehirde mi kahroluyorum

ölümünle işim yok sen yaşamayı benden sevene dek
kuyuların doğuşunu izlerken güneş batar
her yanın terra rosa ıslak ve deli bir renk
ya zıplarken ya sürünürken izlenen vücutlar
kimsenin ne haddine vermek yalnızca O tek
sahra altına süpürülmüş cürumları uyandıran
sonra yıkayan sulayan paklayan gerçek
yatağına kadar eşlik eder üstünü örter
televizyonunu kapatır alt metinler susar
gizli mesajlar son bulur belermiş gözlerimde kan
kime ne anlatmak kimin haddine
yorulduk ve yoruldu yaklaşan günler
hadi bardaklarını çıkar avucundan
ortaya koyacak bir şeyimiz olsun
benim de kavgalarım var derken kaşınacak bir yaram
maskeleri düşürürken gözlerce tanınacak
hatları belli bir yüzüm olsun

seni ben dinleyeceğim hiç kahrolmayacaksın
karşılığında ne bir açık çek ne iltifatlar
verilenin vermesinde vermenin sıfırlanışı
kendine eziyetsiz bir hesaplaşma dünyada
kapı kapanır yardım çığlıkları andromedada
deli ve kırmızı bir renk aklım bu şehir kör
o ülke terra rosa kuyularda bağışlanma
su sudur belki de, sen sadece karanfillere karış
kahve iç bardak topla kardeşinle konuş
yalın ve pahalı bir uzlaşı hayat onları yorma
afrikayı rahat bırak artık kahraman olma

o uzlaşı bir de senle ben arasında
efsaneleri sağalttın dertlerini kutsadın
yine de biliyorsun hiçbiriyle yüzleşmeyeceğini
oysa benden onlarcasıyla her an yüzyüze kaldın
tatsız bir uyuşukluktu ama sen de uyandın
metrolardayız ve banklarda
o çöl burdan çok uzakta
bulunduğun yer serin oturduğun cehennem
yine de bir şeyler düşleyebilirsin bu kıtada
şu bunalmış kalabalıkta ve işte burada
kırmızı bir yardım çığlığı aklım
bir çeşit ruhi bozukluktan sıyrılan
inanmazsın ama tavanda andromeda
zevkini sürdüğüm
manalar boyunca

* *ankara'da bir metro durağı

YAŞ 21 YOLUN SONU

(Bülent Akyürek'e)

21- Bir saatçik bile olsa ayrılamayan zamanlar.
20- Aynı anda zıtların ikisiyle birden savaşmak.
19- Pötürge'den iki oniki yaşında mürit.
18- Sekiz anlatılmamış Erzurum masalı.
17- Kalbin derinliklerinden ulaşan bir selam.
16- Beş duyudan bağımsız imge üretme yetisi.
15- Elektrik süpürgesi çalıştıran bir annenin yokluğu.
14- Biri Mekke diğeri Medine'de yazılmış iki naat.
13- Şarkı söyleyen babannelerden oluşan bir yük gemisi mürettebatı.
12- İki oda bir istanbul evde yaşayan zenci.
11- Kulağını kesmeye niyetlenen Suriyeli bir travesti.
10- Yüzeysel uçurumlardan atlayıp intihar eden genç aşıklar.
9- Beynimde ki üç yeşil başlı helmint.
8- Erkekliğe sığmayan bir gül demeti.
7- Elinde bir lir ile gelen şeytan.
6- Kahve duvarına asılı üç Şahmeran iki Hazreti Ali bir Koca Sakallı Namık Kemal posteri.
5- Kahveye karıştırılan bir ölçek pudra şekeri.
4- Musul'da lüks tüketimin kısıtlanması gereken bir köy evi.
3- İhtilafa düşülen binlerce mesele.
2- Meselenin hakikatini bilmeyen onbinlerce Atinalı.
1- Adem ile Havva'dan kalma yarısı yasak bir ömür.

Saliha Nur Ayaz

EVDE KAL

Kulaklarda pazarcıların tekne sesi
“sizin için buradayız”
Tek dertleri yalnız tekneleri olsa

Ağzında bir piposuyla amcalar
seyrediyor geçenleri
seyredilen yalnız geçenler olsa

Bazı uzak yakınlıklar var
hiç kaybedilmemiş olsalar
bir inanç kadar yakında
Bir iman kadar uzakta

Aramızda cam açığı kadar engel
bir an sıcak bir an buz gibiyim sana
Bizi uzaklaştıran yalnız ölüm olsa

Kovalamaca oynuyoruz
yaşımın ardında
oysa saklambaç diye çıktık yola
tanrıdır ebe sobeler bizi
beklenmedik anlarda

Televizyonlar açık zihinler kapalı
söylenen tek söz
bir misafir gibi gidici
“Evde kal” “Evde kal”
Kolaydır tabii demesi

Dev bir anaokulu dünya
Öğrettikleri kalıcı olsa.

Elanur Gayıp

ÖLÜM

Ruh çıkmak istiyordu hücresinden,
Sarmak istiyordu benliğini çekip gitmeden.
Ezanlar okunuyordu, yükseliyordu hep bir ağızdan dualar,
Sura üflenmeden ayaktaydı bütün ruhlar.
Yanlış bedenlerde uyanmıştı bir bir sahte hayatlar.
Dost düşman herkes buradaydı başlamıştı en büyük iftiralar.

Sela sesleri duyulmuş evimin oradaki camide,
Ölen ben değilim bilmiyorum bedenim nerede.
Kimin anne kimin böyle bir cenaze,
Bağırıyorum neden duymuyor hiç kimse.

Hafiflemiş hissediyorum hiç olmadığım kadar,
Yarının planını yapmadan anı yaşıyorum azar azar.
Düşüncelerimin boşluğu, keşkelerimin içine düşüyor,
Dönüp dolaşıyor olmayan kalbimin karanlığına gömülüyor.

Gecenin sessizliğini bir annenin haykırışı bölüyor,
Acılar, anılar gözyaşlarıyla yitip gidiyor.
Günler, aylar, yıllar geçiyor,
Zaman her şeyi unutturmaya yetmiyor.

Yıkık dökük bir çerçevede siyah beyaz bir fotoğraf oluyorum .
Canım tozlanıyor annemin gözyaşlarıyla yıkanıyorum.
Ben hep aynıyım ama annem yaşlanıyor.
Zaman beklemeden akıp geçiyor.
Artık annemi göremez oluyorum.
Örümcek ağları mesken tutuyor yıllanmış çerçevemi.
Bir anda hapsolduğum hücremden çıkıyorum.
Düşüyorum, çarpa çarpa toprağa kavuşuyorum.
Annemin kokusunu ilk kez bu kadar derinden hissediyorum.
İşte şimdi gerçekten huzura ulaşıyorum.

Nurdoğan Ertaş

TREN İSTASYONU

Elim kolum bağlı,
Oturmuş istasyon bankında.
Ayrılmaz gözlerim ufuktan.
Trenler gelip geçer,
Dönüp bakmaz bir an.
Gelmeyeceğini bilir gibi
Yahut tren değil beklediği.

Hıçkırıklarla uğurlanır kimi yolcu.
Kimi de kalanı düşünür,
Vakti gelene dek ağlamaz.
Tren kıvılcımlar eşliğinde
Gözyaşına boğar rayı.

"Gitme!" sözünü bekler bazı bakışlar
Ağır ağır yaklaşırken vagona.

Bileti yanan olur.
Sevinir içten içe
Hırpalasa da kendini.

Veda etmeye gecikir bazısı da,
Soluk soluğa etrafı gözler.
Dizleri sarılır betona,
Biraz evvel giden gibi.

Kimi bekler ayakta
Sonraki trenden ineceği.

Sabırsızlık kol gezer avluda.
Kiminin sonudur bura,
Kiminin başlangıç çizgisi.

Bavulsuz gelir bazısı,
Güvenden yoksundur o denli.

Yalnız birkaçı ümitsiz.
Nedeni bilinmez, bekler öylece.
Seyreder gün boyu tek bir yeri,
Gökyüzüne çökünce gece
Nihayet kalkıp giderler.

Aykut Nasip Kelebek

NOKSAN NOTA

En pahalı kıyafetlerini giyindiler ilk buluşmalarında
en paha biçilmez gülümsemelerini yerleştirdiler yüzlerine
sesleri sabunlu suyla yıkanmış gibi tertemizdi Boğaz havası gibiydi nefesleri
erkek mutlulukla oturmuştu koltuğa bir mutluluktu ki somutlansa
çay bardaklarıyla açılmamış sigara paketine yer kalmazdı masada
şekersiz çayını yudumlarken beyaz ön dişlerini gösterdi kadın
sızlattı ince bilek hareketleriyle
çürük arka dişleri gibi sızlattı
yüreğini delikanlının

ilk sezar salatasını söylediler hayatlarının
acemice çatal bıçak kullanmak gerdi ikisini de
sonra ağızlarını özenle silerek şirinleştiler birbirlerinin gözünde
erkeğin parfümündeki zencefil ile kadının parfümündeki misk kokularına
sigara kokusu karıştı masadaki son noksan notaymışcasına
sade Türk kahvesi siparişlerini alan garson gitti yan masadakiler kalktı
müziğin sesi bir kısılıp bir açıldı bebekli ailelerin bebekleri daha gür ağladı
uzaklarda bir ülkede miskin miskin oturan bir halk ayaklandı
kafasındaki dumanı dağıtmak için kadının elini tuttu erkek
ama bırakmak zorunda kaldı hemen
çünkü tam o sırada kahveler ve adisyonla çıkageldi garson
hesabı kim ödeyecek kavgası oldu ilk kavgaları
erkek ödedi hesabı

sahillerde dolaştılar ilişkilerinin ilk aylarında müzeye çevrilmiş saraylarda
aşk ilişkilerinin evlilikle sonuçlanması
bir sarayın müzeye dönüşmesi demekti
bundan haberleri yoktu daha
birçok şeyden haberleri yoktu aslında
deniz gören bir evde oturma hayalleri hayal kırıklığına davetiyeydi mesela
pencerenin ardında bir denizin dalgalandığını zamanla unutuyor insan
ve suları çekilmiş kocaman koskocaman bir çukur kalıyor geriye
aşk çekildiğinde bir zamanlar o çok sevdiğin insandan

beyaz eşya fiyatlarındaki indirimleri takip etttiler
ailelerini tanıştırdılar birbirlerini tanıdıklarına ikna olunca
birbirlerinden bir iz aradılar yakın akrabalarda
erkek, kadının diğer kadınlar arasındaki güzelliğini tartıyor
kadın, erkeğin duvarların yeni boyanmış evini inceliyordu dikkatle
dünyasını incelememişti öyle
erkeğin geçmişinden ve kendisinin geleceğinden bir şeyler aradı evde
gözlerini babandan almışsın dedi erkeğe, bakışlarını annenden
erkeğin aklı ise yeni tanıştığı iş arkadaşındaydı o sıra
birkaç yıl önce tanışsaydık diye geçiriyordu içinden onun için
ben nişanlanmamışken o evlenmemişken
yani sanki dünya yaratılmamışken daha

Hüseyin Akın ile Söyleşi:
Zafer Acar

"ŞİİRİN MİSYONU İNSANLAŞTIRMADIR"

Zafer Acar: 90'lı yılların Müslümanlar açısından oldukça zor geçtiğini biliyoruz. İlk gençlik yıllarınızdan beri İslam davasına inanmış birisiniz. Sizi şiire yönelten saikler sanatla mı ilgiliydi yoksa ideolojik miydi?

Hüseyin Akın: Aslında zorluklar 90'lı yılların öncesinde başlıyordu. 12 Eylül hepimizin üzerinden tank gibi geçmiş, bundan din de nasibini almıştı, ekonomi de edebiyat da. İdeolojik kuşatma çok daha öncelere, 70'li yıllara kadar dayanmaktaydı. İsmet Özel'in ifadesiyle insanın gölgesiyle tanımlandığı bir çağda marşlara düşüyordu birçok şeyi açıklamak. Kenan Evren ve silah arkadaşları darbe yaptığı zaman ben lise 1 öğrencisiydim. Hayat ölüme çok yakın bir yerde ikamet ediyordu. Yani tam da Attilâ İlhan'ın "Sokaklar kuşatılmış/Karakollar taranır/ Yağmurda bir militan ölür" dediği zamanlardan bahsediyorum. Cezaevlerinde işkence neredeyse literatüre girmişti. Okuduğum lise tam bu atmosfere uygun biçimde mezarlığın içinde, mezarların arasında yer alıyordu. Yani dünyaya kapalı ahirete açık bir yerde: Şişli İmam Hatip Lisesi. Sınıfta arka sıralarda cam kenarında oturduğum için birbiri ardı sıra omuzlarda tabutlarla geçen cenazeleri seyretmekten geleceğe dair hiçbir ümit parıltım yoktu. Peş peşe öğretmenlerimiz sokak çatışmalarında ve işyeri baskınlarında öldürülüyor, okulumuz belli aralıklarla kurşunlanıyor ya da bombalanıyordu. Anlayacağınız tam da Ahmet Erhan'ın o günleri dile getirdiği şiirinin hatırlattığı atmosferdeydik: "Üstüme bir silah doğruldu sandım/Rüzgâr beline dolandığında bir dalın/ Korktum, güldüm kendime kızdım/ Bugün de ölmedim anne" bir çoğumuz hâlâ yaşıyor olduğunun şaşkınlığı içerisindeydi. Ortaokul'da iken ben de bu bağıran şiirle tanışmıştım. Evlerin duvarlarına boydan boya "kahrolsun" ve "yaşasın" nevinden yazıların yazıldığı, sloganın hâkim olduğu bu dönemde şiirin de ideolojik kaygıların güdümünden kurtulamadığı bir gerçekti. 3. sınıfa kadar şiir adına hep bu örneklerle karşılaştım ve onların yazdıkları gibi yazmaya çalıştım. İçinde bulunduğum düşünsel mahallenin ulaşabildiğim şiir örnekleri de sıkılmış bir yumruğa hazır duvar gibiydi. Abdürrahim Karakoç ve Osman Sarı bu dönem şiirinin tipik iki ismiydi. Henüz ne Turgut

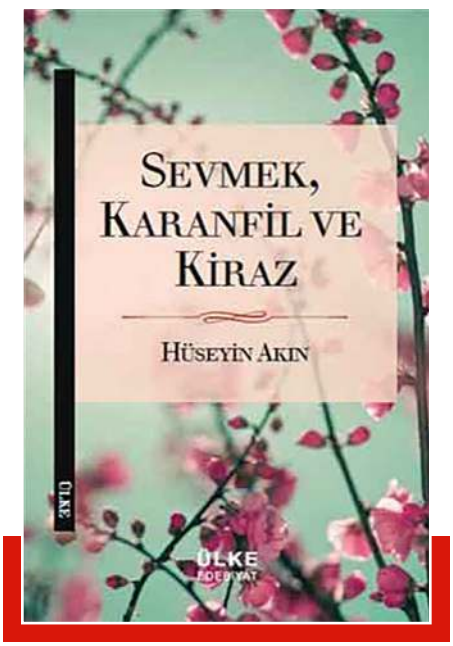

Uyar'ı tanıyordum ne de Edip Cansever'i. O yıllarda Edip Cansever'in "Baylar!/Bin dokuz yüz seksen birdeyiz/ Karşınızda eylülün sesi/Ağustos çekildi eylülün sesi/birazdan konuşacak/ "bu dünyada yaşamak can sıkıcı bir şeydir baylar!" diye kısık sesle de olsa bir şeyler söylediğinin farkında bile değildim. 1980 yılında Disk Genel Başkanı Kemal Türker ve eski başbakanlardan Nihat Erim bir suikast sonucu öldürülmüşlerdi. 15 yaşında Lise 1 öğrencisi olarak bu iki suikastın de şiirini yazmıştım. Darbe sonrası içinde siyasi şiirlerimin olduğu defterimden korkmaya başladım. Sobaya atıp yakmaya kıyamıyordum. Ev baskınlarında ele geçer endişesiyle oturduğumuz evin inşaat halindeki üst katında kumun içinde saklamıştım. Sel gider kum kalır misali yıllar sonra darbe bitti kum kaldı ve ben kuma poşet içine yerleştirip sakladığım şiir defterini oradan çıkarıp aldım. Ne var ki o yazdığım şiirler geçen üç dört sene içerisinde tedavülden kalkmış para gibi olmuş ve neredeyse hiçbir hükmü kalmamıştı. Bu süreçten sonra Necip Fazıl Kısakürek, İsmet Özel, Sezai Karakoç, Cahit Zarifoğlu, Erdem Bayazıt, Nazım Hikmet, Attilâ İlhan ve İkinci Yeni şairleriyle tanışmıştım. Yani konjonktürün bana dayattığı şiirin tasallutundan kurtulur kurtulmaz gerçek saf ve sahih şiirin izini takip etmeye başladım.

Zafer Acar: **1965 doğumlusunuz, ilk şiir kitabınızı 1997'de 32 yaşında, hem de 28 Şubat döneminde çıkarabilmişsiniz, kitap çıkarmak geçmişe göre çok kolay, niteliği düşüren bu nicel çoğalma hakkında neler düşünüyorsunuz? Kâğıt israfına**

takılmayalım, varsın kitaplar yayınlansın, herkese şans tanınsın mı diyeceğiz?

Hüseyin Akın: Söylediğiniz gibi ben ilk şiir kitabımı emsallerime göre biraz geç çıkardım, ama bu bilinçli bir tercihti. Şiir kitabı oluşturabilecek birden fazla dosyaya sahip olmama rağmen onları kitaplaştırmaktan hep kaçındım. Birlikte aynı dergi etrafında buluştuğumuz arkadaşların ısrarına rağmen bundan uzak durdum. Erken doğum olsun istemiyordum. İnsanı şair kılan şiir kitabı değil iyi şiirlerdir anlayışına sahiptim. Buna ancak 1997 yılına kadar direnebildim. 1997'de ilk şiir kitabım "Sevmek Karanfil ve Kiraz" çıktı. Kitap çıkarmak bir matbaacılık marifetine dönüştüğü günden beri nitelikli olanla olmayan birbirine karışmış durumda. Bu işin zaptiyesi değil zapt-u raptı olabilir ancak. Kitabı olmak, kitap çıkarmak yetkinliğin bir tür işaret ve emaresi haline geldiğinde niteliğe dair hususlar adeta ayrıntı gibi algılanacaktır. Şiir kitabı bir sürecin ve birikimin mahsulü olmalıdır. Şiir kitabı oturup da yazılacak bir şey değildir. Her yazılan şiirin bir bekleme, bir tesir ve dolaşım müddeti vardır. Şiirlerin iki kapak arasına alınması kimseye şair olma vasfını bahşetmiyor. Nicel çoğalma bir zenginlik değil elbet. İstatistikleri yanıltır, tanımların kafasını karıştırıp etrafına topladığı kalabalıkları manipüle eder. Her ne kadar nitelik engelini aşarak nicelik imkanlarıyla kitap sahibi olsa bile kişi zamanın gücüne dayanamayacağından kısa zamanda yok olup gidecektir. Zira bir insanı yazar ya da şair yapan zamana mukavemeti ve geleceğe kalma gücüdür. Bunu da sağlayan nitelikten başka bir şey değildir. Keyfiyet sahibi bir yazar yaşadığı zamanda görmezlikten gelinip sükût suikastına maruz kalsa bile ölümünden bir süre sonra eserleriyle yaşayacaktır. Öte yandan Ahmet Muhip Dıranas, Yahya Kemal gibi şairlerin yaşarken kitaplarıyla değil şiirleriyle ve yazdıklarıyla tanındıklarını da hatırlamak gerekiyor. Her şey gibi kitabın da tüketim unsuruna dönüştüğü, piyasaya tahvil edildiği bir zamanda yayınevlerinin daha fazla kazanmak için eserin niteliğini görmezden gelip yazan kişinin popülaritesini esas aldığı bilinen bir durum. Bir de bastır parayı basalım kitabını yöntemiyle önüne gelen kitabı basan yayınevleri var ki benim dilim onlara yayınevi demeye varmıyor, tuhafiyeci demek sanki daha uygun.

Zafer Acar: İbrahim Tenekeci'yle uzun süren bir yol arkadaşlığınız oldu. Tanışmanızı ve birbirinize kattıklarınızı kısaca

anlatabilir misiniz? Sanat yolculuğunda dostluklar önemlidir çünkü.

Hüseyin Akın: İbrahim Tenekeci ile uzun yıllar aynı semtte oturduk. Ortak mekanlarımız, müşterek arkadaşlarımız ve dostlarımız oldu. Her ikimiz de birbirimizin şiir serüvenine tanıklık ettik. Aynı kaygıyı gözetip aynı kavganın içerisinde bulunduk. Kağıthane Balkonlu Kahve'de uzun uzun şiir kritikleri yapıp demli çaylar içtik. Dergiler tasarlayıp günlerce derginin çatısını çatmak için çabaladık. Aynı gazetelerde uzun süre birlikte yazdık. Ben Kağıthane'ye inerken o Sanayi Mahallesine çıkardı. İbrahim'in ilk şiirini yayımlamak bize nasip oldu. Onunla ilgili ilk yazıyı yazmak da. Özülke dergisinde yayımladığımız "Gülbahar" şiirini unutmuyorum. Bu arada benim şiirlerimle ilgili en sağlam ve en kapsamlı yazıyı onun yazdığını söylemeden geçmeyeyim. Yani tanışmamıza vesile olan şey şiir oldu. Birbirimizin şiirlerinin hikayesini çok iyi biliriz. Özülke ile başlayan şiir kardeşliğimiz Kırkayak, Endülüs, Kırklar, Kırknar, Derkenar gibi dergilerle devam etti. Bazı dergilerin temeline ilk harcı yine birlikte koyduk. Bu "İtibar Dergisi'ne kadar devam etti. Orada da besmeleyi birlikte çektik. Derken birkaç sayı sonra bir yol kazasına uğradık. Arabamız mıcırlı ve kasisli bir yolda seyrederken birden kontrolden çıktı. Ben sağ ön koltukta oturuyordum ve emniyet kemerim yoktu. Aniden nereye fırladığımı hatırlamıyorum. Ağır yaralıydım. Bu yol kazasından hemen sonra bu kez yerimden hiç kalkmadan uzun bir yolculuğa çıktım. Dönüşü uzun sürdü bu yolculuğun. O sıralar bilet bulan herkes

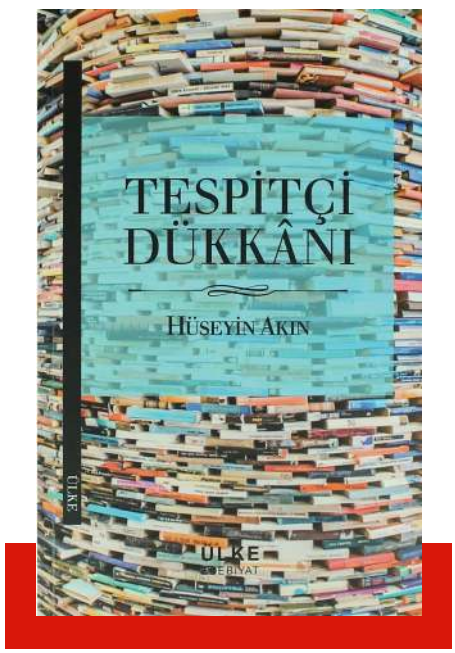

bir yerlere gidiyordu. Bu süre zarfında mevsim değişiklikleri yaşadım. Gidiş biletim var fakat dönüş biletim yoktu. Neyse ki bu uzun sürenin sonunda gittiğim yerden aktarmalı da olsa geri döndüm, fakat bu kez de kimseyi bıraktığım yerde bulamadım. Heybemde çeşit çeşit küskünlükler ve kırgınlıklar bulundursam da kin ve düşmanlık taşımadım. Ne dünya on yıl evvel bırakıp gittiğim dünya, ne de Türkiye eski Türkiye idi. İnsanlar da on yıl evvelinden çok farklı. Bunun yakın edebiyat çevremdeki yansıması da öyle. Allah hepimize kalpleri onarma fırsat ve imkânı bahşetsin. Ezcümle, herkesin herkes üzerinde fark edebildiği ya da edemediği cinsten hakları var. İnsan ömrü bir edebi metne benzer. Bir metnin başı ve ortasının güzel olması tek başına yeterli değildir, asıl olan sonucunu aynı güzellikte bitirebilmektir. Bazen başı ve ortası güzel olan bir metin sonuç kısmı gerektiği niteliğe sahip olamadığı için bulunduğu yerde çökebiliyor. Bunun tam tersi de mümkün, nitelikli

bir sonuç giriş ve gelişme bölümündeki aksaklıkları gidererek bir metni adam edebilir. Anladım ki edebiyat dergiciliği dostlukların test edildiği bir mecra imiş.

Zafer Acar: Ulusal anlamda "Dergâh" dergisiyle görünür oldunuz. Neden Yedi İklim değil de "Dergâh"? Bilinçli bir tercih miydi bu?

Hüseyin Akın: Görünürlük ve bilinirlik gibi bir meselem olmadı hiç. Bunu karşıdakinin, dışımda yer alan ve ismini ve adreslerini bilmediğim kişilerin sorunu olarak gördüm hep. Toplu fotoğraf çekilirken de böyleyim. Herkes fotoğrafta en görünür yerde poz vermek için birbirini itip kakarak kendince uygun yere yerleşirken, ben hep nasibime düşen kör noktalarda kalmışımdır. Hangi dergide daha iyi görünürüm diye hiç hesap etmedim. Nasıl olsa kalabalık dağıldıktan sonra ister istemez görüneceğim diye düşünüyordum. Bizim kuşağı "Söz uçar yazı kalır" ile kandırıp avuttular. Oysaki dijital çağla birlikte yazının da kalıcılığı falan kalmamıştı. Görüntü ve gürültü altın devrini yaşıyordu. Gürültünün de kuru olanı makbuldü. Sayamayacağım kadar çok dergide yazdım. Hangisinde göründüm hangisinde kayboldum inanın bilmiyorum. Yedi İklim dergisi de dahil birçok dergide yazdım. "Çöl Vaazları" şiir kitabımdan sonra Dergâh dergisinde daha sık görünmeye başladım. Bu biraz da oradan gelen teveccühle ilgili bir şeydi. Yazmak mecraları kimi zaman insanın ayağına gelir kimi zaman siz ona gidersiniz. Bir mecrada uzun süre kalmak ya da kalabilmek insani koşullardan dolayı her zaman mümkün olmayabiliyor. İnsanın kendisinde bile uzun süre kalmaya tahammül edemediği bir dünyada bu değişiklikler gayet normal. Şu dergide yazmam, şurada hep yazarım gibi iddialı sözler insanı bir süre sonra mahcup edebilir. Edebiyat dergileri karşısına aldığı dergilere göre kendisini konuşlandırmış yayınlar haline gelmemeli. Nerede yazdığın, nerelerde yazmadığın değil ne yazdığın ve nasıl yazdığın önemlidir.

Zafer Acar: Hecenin ses unsurlarına sırtını dayayan damıtılmış-saf bir şiir yazıyorsunuz. Yahya Kemal, Haşim, Necip Fazıl, Dıranas'ta görmeye alışık olduğumuz "az kelimeyle çok şey söyleme" arzusu var sanki sizde. Bu durum şiirde biçimciliği de zorunlu kılıyor. Az kelimeyle oluşturulmuş kadim zamanlardan kalma kısa ve lirik bir biçimin kaosu yaşadığımız çok karmaşık bir dünyayı yansıtmakta

zorlandığını düşünüyorum, ne dersiniz? Sanırım bunun için biçimi yer yer zorluyorsunuz.

Hüseyin Akın: Bu güzel bir tespit. İçeriği belirleyen form değil formu belirleyen içeriktir bende. Form şairin söylemek isteyip de bir türlü söyleyemediği şeye esneyerek imkân yaratır. Form camit değildir. Bu yüzden kalıplarını kendi elleriyle kırar. Klasik anlamda bir hece şiiri yazmıyorum. Yeni Hece diyorlar şimdilerde bu tarz yazma biçimine, ama benim yazdıklarımı o da karşılamıyor. "Serbest Hece" demek galiba daha uygun olur. Zira sizin de söylediğiniz gibi kaotik dünyayı anlatabilmek için bildik kalıpları aşmak, söyleyişe yeni imkânlar kazandırmak gerekiyor. Özellikle ilk kitabımdan sonra (Sevmek Karanfil ve Kiraz) bu anlayışa bağlı kalarak yazmaya çalıştım. Uzun soluklu dizelerle yazdığım serbest şiirlerin yanı sıra esnek hece tarzında beşlikler şeklinde de şiirler yazdım. Beşlik formundaki şiirlerle hem klasik dörtlük şiirinin dar kalıplarını aştığımı hem de dile daha geniş bir dolaşım imkânı sağlayabildiğimi sanıyorum. Şiirin sadece söz olduğunu kabul edenlerden değilim elbette. Söze kendine yakışan sesi giydirmektir asıl olan. İçeriği sese dolgu malzemesi yapmak ise ne şiire ne de müziğe hizmet edebilir. Yahya Kemal'i de Dıranas'ı da Ahmet Haşim'i ve Necip Fazıl'ı da derinlemesine okuyan birisi olarak beni bu şairler içerisinde şiiriyle ciddi anlamda etkileyen Dıranas olmuştur. Zira onu şiirsel devinim ve değişiklik için kendime daha örnek alınası bir şair olarak görüyorum. Değişimi bugüne daha bir yakın kılıyor.

Zafer Acar: Mistik şiir, sosyalist şiir, underground şiir şeklinde çeşitli yönelimler var. Bunlardan hangisi bizi şiir adına uygun bir şekilde şuurlandırabilir? Ya da modern zamanlarda şiirin şuurlandırma görevi kaldı mı?

Hüseyin Akın: Şiir öncelikle şiir olandır. Hiçbir yafta ve başka şey onun şiir oluşunun üzerine çıkamaz. Ne mistiklik ne epiklik ne de underground olmak. Sosyalist şiir, İslami şiir gibi yakıştırmalar hiç sahici durmuyor. Sosyalist şiir değil sosyalistlerin yazdığı şiir vardır. İslami şiir değil Müslümanların yazdığı şiir vardır. Herkes kendi dünyasını şiirine bir şekilde sızdırır. Lakin bir dünya görüşü şiirde bağırmaya başlıyorsa artık o bir propaganda unsuruna dönüşmüş demektir. Şair bir ideolojinin ve dinin şuuruna sahip olabilir ama onu eserinde vazetmez. Vazetme düzyazının ve de verili dilin işidir. İnsanlar şiirle müspet anlamda şuurlandırılabilir mi? Şiirin böyle bir misyonu var mıdır? Elbette ki yoktur. Şuurla şiir arasındaki ilişki okuyanları bilinçlendirme ve hidayete erdirme şeklinde değil, yaşadığı dünyada kendi varlığını fark etme, hayat karşısında teyakkuza geçme cereyan eder. İsmet Özel'in ifadesi ile söyleyecek olursak şair olmak biraz fazla insan olmak demektir. Şiire illa da bir misyon biçmek zorunda isek, buna insanlaştırma diyebiliriz. İnsan yaşadığı dünya ve karmaşık ve kalabalık insan ilişkileri içerisinde ilk olarak görme yetisini yitiriyor. Şiir insana yaşama alışkanlığı içerisinde yitirdiği görme yeteneğini geriye iade eder.

Zafer Acar: 90'larda birçok akım yaratma girişimleri oldu. Akımdan ziyade yine on-

lardan da geriye tek tek isimler kaldı. Fecri Ati'nin mottosuyla sorayım, modern "sanat, şahsi ve muhterem" midir?

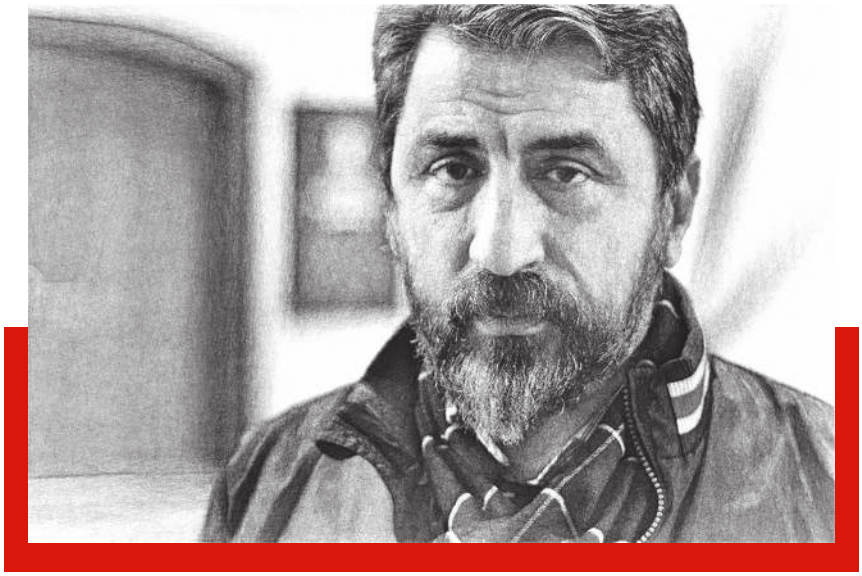
Hüseyin Akın: Sanat ve edebiyat ister klasik ister modern olsun etkileme ve etkilenmeler üzerine gelişme gösterir. "Etkileme" ve "etkilenme" dediğimiz şey yazarın da okurun da öncesinde hazırlıklı olmadığı bir durumdur. Zira etkinin her türlüsü sessizdir. Dolayısıyla ne kadar modern sanat şahsidir desek bile içerisine aldığı tesir gücünü hesaba kattığımızda bunun sadece kişisel bir iddia olduğunu görürüz. Sanatta şahsilik yola çıkarken sanatçının kendini tek başına hissetmesi ile ilgili bir durumdur. Oysa yürüdükçe yazdıklarının sebep ve sonuçlarına tahmin edemeyeceği kadar kişi iştirak edecektir. Fecr-i Âti'nin bu mottosu sanatın toplum için olmadığını ifade eder. Çıkış noktası öyle olabilir, fakat toplumun ona sahip çıkması ve ondan etkilenip etkilenmemesine yazar müdahale edemez. "Ben anlasam kafidir" yaklaşımı modern şiir için kabul edilebilir bir şey değildir. Zira sanatçı beni toplumdan bağımsız yalıtılmış bir ben değildir. Ancak şunu ifade etmem gerekir ki sanatçı ve edebiyatçı toplumculuk adına eserini toplumun standardına uydurmak ve indirmek gibi bir mecburiyet ve mesuliyete sahip değildir. Toplumun seviyesine inmek yerine toplumun sanatçının seviyesine çıkmasıdır asıl olan.

Zafer Acar: Son şiirlerinizde ironi başat öğe konumuna yükseldi. Niçin ironi?

Hüseyin Akın: İnsan yazdıklarının kendisidir biraz da. Mizaç ve üslup birbirinden yardım alır. Benim karakter ve yapım da yazdıklarımda ortaya çıktığı gibidir. Yazar yazdığına benzer, ne de olsa yazarın coğrafyası yazdığı metnin sathıdır. İroni acıyı hafifleten bir şey. Eğlendirmez düşündürür ya da hüzün verir. İroni benim satırlarıma ve dizelerime gelip konan bir şey. Yani ben onu dışarıdan bulup oraya yerleştirmiyorum. Konuşurken ortaya çıkan jest ve mimiklerim gibi. Buradan bir ironi bombardımanı çıkarmamak lazım elbette. Bunu humor ve komik olandan ayırmak gerek. İroni bir sebebe dayanmak zorunda değildir. Bakış meselesi. Nasıl ve ne taraftan baktığınızla ilgili ironiyle ünsiyet kurmanız. Yaşadığınız hayat ve dünya ironiye müsait hale gelmişse bir yazar olarak onun karşısında durmak gibi bir lüksünüz de yoktur. En azından benim için bu böyle. Objektif veya katı eleştiri zemini bulamadığınız zaman da ironi yardımınıza yetişebilir. Çünkü ironi bir dalga geçme sanatı olmadığı için kişiye başkalarının işitemeyeceği biçimde fısıltı tonunda eleştiri getirirken kimliğine zarar vermez. Dövüyor mu seviyor mu yoksa sövüyor mu pek anlaşılmaz. Bu anlaşılmazlık ve de her anlama gelişlik eleştiriyi kimsenin üzerine almayacağı biçimde anonimleştirir. Diğer yandan şiirde ironi fanilik duygusu ve ölüm gerçeğine karşı bir savunma biçimidir.

Zafer Acar: Bir şiirin sizde var oluş sürecini anlatabilir misiniz? Şiirin var oluşu sizde bir değişim yaratıyor mu?

Hüseyin Akın: Şiiri uzun süre bir dize şeklinde kafamda gezdiririm. Müteakip dizelerin ne olacağından habersiz heyecanlı ve bir o kadar da gizemli bir süreçtir bu. Sahih bir

sessizlik içre damıtılmış bir şeydir bana gelen şiir. Önce bir sessizlik sonra bir dalgınlık ve ardından söylemenin tülünü aralama safhası gelir. Aklıma bir soru işareti gibi değil de bir ünlem ya da üç nokta yan yana şeklinde takılan şeydir şiirin fitilini ateşleyen. Yıllar önce yazdığım bir şiirimde de ifade ettiğim gibi şiir yazarken çoğunlukla ben orada bulunmuyor gibiyim ("Ben hiç orada yoktum bu şiiri söylerken" -Sulusepken) bir durum, bir yansıma, bir ışık ya da bir sözcük bende şiiri sudur kıvamına getirendir. Yani önce içten içe kısık ateşte kaynar sonra bünyesine başka başka çeşnileri katar. Benim susuşum bir soruya delalet değil bir şiire alamettir. Şiirde yalan söylemeyi pek beceremem. Ne diyorsam doğrudur. Yazdıkça acziyetimi fark ediyorum. Kibir ve azamet gösteren insanlara karşı çok yoğun bir acıma duygusu oluşuyor içimde. İki acziyet arasında kendime geliyorum, yani insan oluşuma avdet ediyorum. Şiir yazma ihtiyacı başlı başına insani bir zayıflıktan neşet ediyor. Şiiri yazdıktan sonra da kendinle ilgili çok önemli bir hakikate ulaşmış gibi haddini bilmenin tadını çıkarıyorsun. Şair ne minyatür bir tanrıdır ne de Sezar'dır. Hak mücadelesinde ne Tanrı ile ne de Sezar'la boy ölçüşmemek gerekiyor. Zaten şiir "şairin hakkını şaire vermektir." Şiirin bende yarattığı değişim bana haddimi bildirmesidir. Zira ben şiiri ölüme hazırlık olarak görüyorum. Bir başka tabirle, ölmeden dünyanın yüzüne karşı bir çift söz söylemektir şiir benim dünyamda. Öldükten sonra dünyanın arkasından konuşmak istemiyorum.

Zafer Acar: **Kitaplarınızın adlarını dikkat çekici buluyorum açıkçası –buna gerek var mı, bilemiyorum-: "Kitabım Çıktı Alınmayın", "Kaybolmak İçin Nereye Gitmeli", "Yalan Dünyanın Yanlış İşleri". Kitaba ad bulmak zor iş, siz kitaplarınıza ad korken nelere dikkat ediyorsunuz?**

Hüseyin Akın: Kitaplarımın adlarına ben hiç müdahale etmiyorum. Her kitabım ismi ile müsemma olduğu için kendi ismini kendisi buluyor. Yani kitaplar yuvarlanıyor isimlerini buluyorlar. Buna gerek var tabi. Çünkü kitabın ismi kitaba dahildir. Kitap ismini içeriğinden almalı. Kutsal kitaplar bile böyledir. Çocuğa ad koymak gibi bir şeydir bu. Bir müddet sonra çocuğun adı çocukla birlikte aynı adımı atacak onunla birlikte büyüyecektir. Bazen bir insanın adı insanın kendisinden önce büyür, bazen de insan adından önce gelişir. Neticede kitaplar da böyledir kitabı temsil eder. Ona seslenme kolaylığı sağlar. Ben hiçbir kitabımın ismini düşünerek koymuş değilimdir. Onlar zaten vardı. Çiçek, böcek, ağaç, kedi gibi sözcüklerin adı kendilerinden evvel var olmuştur. Değil mi ki Allah Adem'e dünyaya inmeden daha isimleri öğretti. Biz dünyaya kelimelerle, isimlerle geliyoruz. Zamanla yanımızda bulundurduğumuz bu isimleri ait olduğu varlığa yerleştiriyoruz. Zaten sözgelimi biz kediye merdiven desek o bunu kabul etmez. Üstelik merdiven de bundan rahatsız olur. Kitaplar kendini sattırmak için isimlerini seçmezler. Bünyelerinde taşıdıkları şeyi yanlış tanımlamayalım diye bir kavranma noktası olarak isme ihtiyaç duyarlar. Okuyucu bir kitabı isminden kavrar.

Zafer Acar: **Gazete yazarlığı ile edebiyat adamlığını bir arada götürüyorsunuz, gazeteye bulaşanların edebiyata yeterince zaman ayıramadıklarını, mesela makaleden denemeye düştüklerini görüyoruz, ne dersiniz? Sizin de birçok deneme kitabınız var.**

Hüseyin Akın: Ben gazeteci değilim, hiçbir zaman da gazeteci gibi davranmadım. Yazdığım birçok yazı kendi gündemine sımsıkı bağlı yazılar. Üstelik makale de değil, deneme yazıyorum köşemde. Birçok yazar da öyle makale değil fıkra ya da deneme yazıyor köşesinde. Bahsettiğiniz endişe siyasete ayarlı yazılar yazan günlük politikanın içerisinde oradan oraya yuvarlanan edebiyat kökenli yazarlara mahsus bir şey. Ben hiç öyle olmadım ki. Ayrıca deneme kitaplarımın kaynağı da yoğunluklu olarak bu köşe yazılarıdır. Her vesilede söylediğim gibi deneme benim şiirimin artık malzemelerinden meydana getirdiğim bir şey. Şiire gitmeyen ya da şiirden artan kıymetli kumaş parçalarından kendime denemeler yapıyorum, birileri okusun diye. Bana göre bugün yazın dünyasındaki asıl sorun şairlerin yazdıklarını bir düzyazı ile desteklememeleri. Nesri zayıf bir şairin şiiri de maluldür. İnsan her istediği zaman şiir yazamayacağına göre terini soğutmaması için başka türlerde yazılar yazması gerekir. Özellikle deneme şair ve öykücülerin tali yolu gibidir. Gazete yazarlığı konusunda bahsettiğiniz çekincelere elbette katılıyorum. Fakat ben o anlamda ne bir gazeteci oldum ne de bir köşe yazarı. En verimli dönemlerim hep bir gazetede yazdığım zamanlarıma tekabül etmekte. Şu yaşa geldim parayla pulla doğru düzgün tanışmadım. Motivasyonunu paradan alanlardan değilim. Hâlâ edebiyat adına bir şeyler yapmaya çalışıyorsam bu beş para etmez dünyanın vaatlerinden kendimi muhafaza etmek içindir.

Aykut Nasip Kelebek

HÜSEYİN AKIN HAKKINDA

-portre-

Hüseyin Akın'la, 2010'lar başında Türkiye Yazarlar Birliğinin İstanbul şubesinde tanışmıştık. Tanıştıran: Rahmetli Asım Gültekin. Hüseyin Akın'la tanışır tanışmaz samimi olmadık elbette; mecburi, dolayısıyla biraz soğuk ve bir nebze fısıltıların gölgesinde bir tanışma olarak bile nitelenebilir bugünden bakıldığında. Peki, ne zaman samimiyet kurduk? Tanışmamızı takip eden birkaç yıl içerisinde diyebilirim. Hüseyin Akın bir süre TYB İstanbul şubesinin vitrin isimlerinden biriydi, orada Mahmut Bıyıklı'nın hızlı organizatörlüğünü entelektüel yönüyle güçlendiren bir akıl olarak görünüyordu. Hüseyin Akın'la TYB'nin o sıralar davetli olduğum etkinliklerinde uzun uzun sohbet etme imkanı bulduk diyebilirim. Konuşmacı olarak katıldığım, kendisinin de yöneticilik yaptığı bir Necip Fazıl paneli; Göl Saatleri Şiir Akşamları ve Edebiyat Mevsimi Şiir Akşamı geliyor aklıma mesela. Zafer Hoca'yla (Acar) İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğünde mesai arkadaşı oldukları dönemde yine Yazarlar Birliği'nde sık sık bir araya geldiğimizi ve verimli vakitler geçirdiğimizi hatırlıyorum. O dönemde Akın'ın birçok programına da tanıklık etmiştim, söz buraya gelmişken Hüseyin Akın'ın o çok kendine özgü hitabetini de hatırlamak lazım. Kendini uzun uzun konuştuğu vakitlerde de dinletmeyi başaran, konuşmanın yönünü entelektüel açıdan çok zengin bir zemin üzerinde sürekli farklı farklı alanlara çeviren ve sürprizlere de daima açık tutan bir hitabet gücüne sahiptir Akın. Onun bu yönünde öğretmen oluşunun payı var mıdır? Şüphesiz, vardır.

Edebiyat ortamından büsbütün kopmak da doğru değildir, bu dünyanın tamamen içine dalmak da; bir denge tutturmakta her daim yarar vardır. Öyle uzaklarda bir başına şiir yazanların çok da başarı sağlayamadıklarını gözlemlemek mümkün. Bununla beraber bütün mesaisini ilişki kurmaya ayıranların hali de ortada. Edebiyat ortamındaki ortalama muhabbet düzeyinin çok da yukarılarda olduğunu söylemek her-

halde kolay değil. O onun adını anmamış, öbürü öbürünün şiirinden aşırmış, bir başkası bir başkasına tıvıtırda laf sokmuş, falanca da falan yerdeki programlara hep filanca kişiyi davet ediyormuş... Bitmez. Hüseyin Akın'ı bu ortalamanın çok üzerinde, belli bir olgunluğu yakalamış biri olarak tanıdım ve onun özellikle -kendini aşırı önemseyen yığınla insanın arasında- kendi kendisi de dahil olmak üzere birçok şeyle alay edebilme yeteneğini çok sevdim. Bu olgunluğu, Hüseyin Akın'ın şiirinin diri kalmasında da etkili olmuş, sohbetlerindeki ironi şiirinde de kendini göstermiştir. Olağan Şiir'in 18. sayısında yayımlanan "Müracaat" bence son dönem şiirimizin sürpriz verimlerinden biridir. Genç duyarlılık ile teknik ustalığı birleştiren bu şiir, "Şiire yaşlı bir şair gibi başlayıp onu genç bir şair olarak sürdürmek gerekir" sözünün çok net karşılığı olarak da okunabilir. Ne diyordu o şiirde Hüseyin Akın: "Dünyada hayat var mı, sonra ekmek, adalet / Yaşadığımız şeye n'olur bizi inandır / Yola düştüm, geciktim Tanrım kusura kalma / Kaybedince şiirde aradım kısmetimi / Alırsan şiirden al, beni görevden alma!"

Herkes kendi gözlem ve deneyimleri ışığında sayıyı artırabilir; ama ben kabaca iki Hüseyin Akın tanıyorum. İlki mahalleden ağabeyimiz olan, hep o muzip gülümsemesi ve esprili sohbetiyle tanıdığımız, düğünlerde ve taziyelerde karşılaştığımız, bir derdimiz olduğunda arayıp dertleştiğimiz, bir yerde şiirini gördüğümüzde Hüseyin Abi'nin de şiiri var dediğimiz Hüseyin Akın ki çoğunluğun tanıdığı Hüseyin Akın budur sanırım. Diğeri ise edebiyatın hemen her türü hakkında saatlerce konuşabilen; kendi alanı ilahiyat başta olmak üzere sosyoloji, siyaset, tarih vs. birçok alan üzerinde geniş bir birikim sahibi olan; "Yan Tesir" ve "Babam ve Mersedes" adlı son iki şiir kitabıyla şiirinde de çok ciddi yenilikler ortaya koyan; yazdığı şiirin poetikası hakkında ikna edici değerlendirmelerde bulunabilen ve çok sarsıcı sosyal gözlemleriyle "bizi rahatsız etmeye gelen" Hüseyin Akın. Onu sanırım daha az sayıda kişi tanıyor. Hüseyin Akın'ın geniş birikimi dedim, birçok şairimizin modern Türk şiiri üzerine birikimi bile tartışmaya açıkken Hüseyin Akın, -kendisinin Ahmet Hamdi Tanpınar ve Peyami Safa gibi romancılarımız hakkında konuşmalarına katılmış biri olarak söylüyorum- modern romanımız ve hikayemiz üzerine de nitelikli çözümleme ve tahlillerde bulunabilen, ele aldığı metin hakkında farklı pencereler açabilen bir edebiyat adamıdır.

Hüseyin Akın'ı, ben ve benden eskiler genellikle İbrahim Tenekeci'yle beraber hatırlarlar. Bu ikilinin yollarının ayrılması

sürecine çok çok uzaktan da olsa tanıklık ettim, o zamanlar ne düşündüğümü pek hatırlamıyorum ama şimdi dönüp baktığımda bu ayrılığın sürpriz bir ayrılık olmadığını görüyorum. Aksine asıl sürpriz, onların bu kadar uzun süre yol yürüyebilmiş olmalarıdır. Çünkü akran birlikteliklerini sürdürmek bir hayli meşakkatlidir ve bu ilişkiler birçok yönüyle öngörülemezdir. Hüseyin Akın'la Tenekeci birlikteliği-ayrılığı üzerine uzun uzun konuşacak değilim, bu yazının konusu da değil zaten. Ama şunu söyleyelim: Ben bu ayrılığın hem kısa hem de uzun vadede, en azından Hüseyin Akın adına olumlu sonuçlar doğurduğunu; hatta bu haliyle belki biraz da geç kalmış bir ayrılık olduğunu düşünüyorum. Bir defa Hüseyin Akın, Tenekeci'yle yollarını ayırdı ama devamında kendisine yeni alanlar açtı ve edebiyat ortamıyla bir araya geldi ki mesela ben de Hüseyin Akın'ı bu döneminde tanıdım. Akın, bu süreçte daha bir şair-yazar kimliğiyle ortaya çıktı. İnsan ilişkilerine yani tüketime ayırdığı zamanı, yanlış gözlemlemediysem, edebiyat çalışmalarına yani üretime ayırmaya başladı. Metinlerinin üretimi konusunda yıl yıl yapılacak ufak çaplı bir istatistiki araştırma da bence bunu gösterecektir.

Günün sonunda Hüseyin Akın deyince: Şiirleri ve düzyazılarıyla saygıyı her daim hak etmiş, edebiyat anlamında ne olursa olsun potansiyelini son hadlerine dek -henüz- ortaya koymamış ve bu haliyle kendini -henüz- tamamlamamış; kendi kalitesinin aşağısında ortam, olay ve durumlara ve her şeyin ötesinde bir kariyere sanki biraz fazla rıza göstermiş bir şair ağabey canlanıyor gözümün önünde. Elbette, yüzünde o alametifarikası tebessümüyle.

Mahsum Oğrak

HÜSEYİN AKIN ŞİİRİNİ "SÖZ SANATLARI" ÜZERİNDEN OKUMA

-eleştiri-

Birçok şiir kitabı yayımlamış şairler hakkında konuşmak nispeten ilk kitabını çıkaran genç şairler hakkında konuşmaktan daha kolaydır. Çünkü ilkinde şairin sonraki eserlerinde neler yapabileceğini genellikle tahmin ederiz. İkincisinde ise henüz arayışlar içerisinde olan genç şairin nasıl bir yol izleyeceği belli değildir. Bir muammadır bizler için. Hüseyin Akın bu anlattıklarımdan ilkine giriyor. Kendisi sadece şiir değil deneme, hikaye, şehir-anı, biyografi, röportaj ve sokak sosyolojisi alanında da eserler vermiştir. Tabii biz bu yazıda şairin toplam yedi şiir kitabına dair kimi problemleri dile getireceğiz.

Her köşede giydirilen **yalnızlık**, geç kalkan **trenin** uykusu, kendi kendine söylenen **İstanbul**, **karanlığa** yaslanan soyut bir yüz, her şeyi bilen **akşam**, nefesini tutan **zaman**, yatağını zorlayan **uyku**, anne doğuran **gözyaşı**, acıyı öpen **toprak**, eşyayı öksüren **mekân**, ölünün kulağına doğruyu söyleyen **ölüm**, cebi olan **gece**, akşamı özleyen **sabah**, sahici bakan **ölüm ve yoksulluk**, insanın yüzüne gülümseyen **ışık**, kapısından kovan **zaman**, bizi suçlayan **saatler**, eteği olan **zaman**, yokluğun denizlerinde yıkanan **beyaz bir çiçek**, denizi okşayan **kıyı**, elleri boş olan **gün**, kapıyı çalan beyaz **haber**, gözyaşını yorumlayan ve yanağı olan **karanfil**, **gece**nin kasığında gerilmiş **çöl** sancısı, uykusu kaçan **ömür**, **yokluğun** başucu, ensesi olan **demir**, konuşan **rüzgar**, evi olmalı **dünyanın**, şımartılan **üzüm**, köpeği gezdiren **sevinç**, cümle içinde sırıtan **ölüm**, inanmam diyen **hayat**, çıplak ayakla gezen **heves**... Evet, bu kişileştirmeler Hüseyin Akın'ın tüm kitaplarında mevcut ama bu yazıya çok azını alabildim. Kişileştirme bir söz sanatıdır, elbette kullanılmalı ama bu söz sanatı şiirin hakimi olmamalı. Neden? Kişileştirme -çok iyi kullanılmadığı sürece- çoğunlukla bir şey söylemez, kişileştirmeye başvurarak günü kurtarırsınız fakat uzun vadede sizi yarı yolda bırakır. Zaten Hüseyin Akın'ın şiiri bir şey söyleme derdinde değildir. Onun şiiri sosyal bir meseleyi bile dramla söyler. Akılla hareket etmek şöyle dursun ge-

nellikle olaylar karşısında gözyaşı dökmeye çalışır Hüseyin Akın'ın şiiri. "Ovayı gözlerimle doldurdum göl oldu". İlk kitapla son kitaba baktığımızda Hüseyin Akın'ın hiçbir şekilde farklı şiir arayışında olmadığını görebiliriz. Değişen bir şey yoktur onun şiirinde. Şiirin tekniği üzerine pek düşünülmemiş. Biçim, ses, konu ve kullanılan söz sanatları da aynıdır. Görünen o ki Hüseyin Akın, kendi şiirini çoğaltmaktan öteye gidememiş. Sebebi şudur: Dünya, zaman, deniz, yalnızlık, tren, ilkbahar, akşam, toprak, su, uyku, ölüm, ölü, hayat, zaman, gece, sabah, kuş, yıldızlar, gökyüzü, gölge, güneş, el, yüz vesaire göstergelerle göstergelerle şiir yazıyor Hüseyin Akın. Semantik açıdan pek bir derinliği olmayan bu şiirler, okuyucuda kısa süreli bir duygu oluşturuyor: "İşten geliyorum, iş işten geçiyor / İşime gidiyorum, işime geliyor", "Ey düş, yeter düşündüğüm / Biraz da sen beni düşün", "ölüler gidemiyor yaşamaktan ileri", "Düş görüp de düşmemek hüner bu olsa gerek", "siyah karadan kara, beyaz aktan daha ak" gibi mısralar var. Aslında yapılan şu: Hüseyin Akın mısralarında "önemli bir şey" söylüyorum imajı yaratıyor. Dikkatli okuyucunun gözünden bu gibi oyunlar kaçmaz. Maalesef şiir böyle kelime şakalarına indirgenemeyecek denli ciddi bir iştir.

DEYİM-ATASÖZÜ	MISRA
Tavşan dağa küsmüş dağın haberi olmamış	Bütün tavşanlarına küsmüş bir dağ idim ben
İki elim kanda olsa gelirim	İki Elim Çayda Olsa Gelirim (şiirinin başlığı)
Ayna çatlatmak	Apansız söylenen söz çatlatırmış aynayı
Yüreğim ağzıma geldi	Ağzım geldi yüreğime
Suratından düşen bin parça	Suratından düşen bin parça barut

Kişileştirme -çok iyi kullanılmadığı sürece- çoğunlukla bir şey söylemez, kişileştirmeye başvurarak günü kurtarırsınız fakat uzun vadede sizi yarı yolda bırakır. Zaten Hüseyin Akın'ın şiiri bir şey söyleme derdinde değildir. Onun şiiri sosyal bir meseleyi bile dramla söyler. Akılla hareket etmek şöyle dursun genellikle olaylar karşısında gözyaşı dökmeye çalışır Hüseyin Akın'ın şiiri. "Ovayı gözlerimle doldurdum göl oldu". İlk kitapla son kitaba baktığımızda Hüseyin Akın'ın hiçbir şekilde farklı şiir arayışında olmadığını görebiliriz. Değişen bir şey yoktur onun şiirinde.

Orhan Veli'nin "İstanbul'u Dinliyorum" şiirine "İstanbul'u Gözlerimde Taşıyorum" başlıklı bir şiirle göndermede bulunmuş Hüseyin Akın. Orhan Veli İstanbul'u dinleyerek onu kendi içinde yaşamıştır. Yahya Kemal ise, "Süleymaniye'de Bayram Sabahı", "Bir Tepeden", "Bir Başka Tepeden", "Siste Söyleniş", "İstanbul Fethini Gören Üsküdar", "Hayal Şehir", "Ziyaret", "Atik-Valde'den İnen Sokak" gibi daha birçok şiirinde İstanbul'un künhüne varmış bir medeniyet şairi olarak çıkıyor karşımıza. Keza İstanbul'u yürüyerek gezmiştir Yahya Kemal. Hüseyin Akın: "Ne Yahya Kemal, ne Orhan Veli / Bir türlü ulaşamadı İstanbul'a" mısrasıyla yine "İstanbul'a tek ben ulaştım, önemli şeyler söylüyorum" izlenimi bırakmaya çalışıyor okurda. "İşi olmayan giremezdi / Laleli'de kaç Çingene tünedi tezgahlara". Bu mısralarda Akın bir yandan statükoculuk yaparken diğer yandan da çingeneleri ötekileştiriyor.

Hüseyin Akın'ın sık olmasa da yaptığı deyimleri bozma girişimine de değinmek istiyorum. Aşağıda alıntılayacağım bu mısraların işlevleri ne? Şiirden çıktığı zaman bu mısralar, şiirin bütününe herhangi bir zarar vermiyor, aksine şiiri zorlama ifadeden / nasırdan kurtarmış oluyoruz. Bu anlamda işlevsizdir aşağıdaki mısralar. Cemal Süreya'nın deyişiyle *"Bir halk deyimi içindeki kelimeler o deyimdeki anlam dizisinde kaynaşmışlardır o kelimelerden o deyimlerden ayrı işlemler ayrı güçler aramayın artık çünkü donmuşlardır tek yönlüdürler işlemleri güçleri bir bakıma uyandıracağı çağrışımlar bellidir"* Keza deyimlerin etkisinden kurtulmak kolay değildir, bundan dolayı aşağıdaki mısralar deyimlerin etkisinden çıkamamış. Son olarak deyimin sentaks yapısını bozmak yeni bir şey de değildir.

Son olarak Hüseyin Akın'ın yedi kitap çıkardığını göz önünde bulundurduğumuzda doğal olarak şunu söylemek yerinde olacaktır: Niceliğin niteliğe etkisinin çok da olmadığını görebiliyoruz. Hüseyin Akın'ın şiir tarzının çok daha yetkin örneklerini Türk Edebiyatı'nda rahatlıkla görebiliriz. Mesela Cahit Sıtkı Tarancı, Ziya Osman Saba, Ahmet Muhit Dıranas hatta İbrahim Tenekeci.

Ömer Yalçınova

TAŞRADA SIKIŞIP KALMAK YA DA HAYALİ DÜŞMANLARLA SAVAŞMAK

-inceleme-

Amacım, İsmail Kılıçarslan'ın 25 Ekim 2020 tarihinde Yeni Şafak'ta yayımladığı "Taşrada Sıkışıp Kalmaların İmparatoru" başlıklı yazısına cevap vermek değil. Belki o yazının konusunu farklı boyutlara taşımak, genişletmek, üzerinde biraz daha düşünmektir. Sonuçta Kılıçarslan, belli bir kişiden değil (ki öyle olsaydı, çekinmeden isim verirdi diye düşünüyorum), bir prototipten söz ediyordu yazı boyunca. Bu prototipe sadece taşrada rastladığımız da söylenemez. Büyükşehirleri, daha doğrusu merkez şehirleri, diğer bir ifadeyle İstanbul ve Ankara'yı "taşra"ya çeviren, orada da taşrada yaşar gibi yaşayan, düşünen, hisseden yüzlerce örnek var. Kılıçarslan'ın çizdiği portrenin içine onlar da dahildir.

Fakat "taşrada sıkışıp kalmak" ve "hayali düşmanlarla savaşmak" tabirleri Kılıçarslan'ın. Bunlar şairane tespit ve nitelemeler. Bunlara katılmamak elde değil. Ki Kılıçarslan'ın yazısını okuduğumda, kendi ismim de içinde olmak üzere aklımdan bir sürü isim geçti. Doğruya doğru demek gerekir. Ama her doğrunun eksik yönleri olduğunu da hatırdan çıkarmamalıyız. Her doğrunun demeyelim buna, her genellemenin. Her genelleme hem doğrudur hem de yanlış. Zaten bu paradoks onu genelleme yapar. Kılıçarslan da, tabii bir köşe yazısı, uzunluk açısından ne kadar imkan tanırsa, o kadar fikirlerini beyan etmiştir. Daha doğrusu mevzuyu kısa kesmek zo-

runda kalmıştır. Kısa kesmek için de, genellemeler yapmıştır. Genelleme biraz da atış yapmaya benzer. Tutarsa diye yapılır bu atışlar. Bazen tutar, bazense tutmaz. Fakat hedef alınan istikamete doğru bir harekettir, sonuçtur bu. Bu hareketi Kılıçarslan'ın yazısında görüyoruz. Benim yazım da bu harekete yöneliktir.

Öncelikle, taşrada yaşayıp da, sıkışıp kalmamak insanın elinde değildir. Bunu belirtmek lazım. Kılıçarslan buna katılmıyor. O yetenekli ve becerikli kişilerin, taşrada da kendilerini merkeze alarak, bir hareket oluşturabileceği kanaatinde. Buna keşke bir örnek verseydi. Ben öyle bir hareket bilmiyorum, görmedim. Bir akım oluşturmuş kişilerin neredeyse tamamı, merkez şehirlerde yaşamışlardır. Eğer merkez şehirlerde yaşamıyorlarsa, taşrada ikamet ediyorlarsa, mutlaka bu şehirlerle arayı soğutmayan bir ilişki içindedirler. Ya merkez dergilerde yazıyorlardır. Ya da akademisyen olmuşlardır. Üniversite üzerinden merkez şehirlerdeki kültür ortamıyla bağlantıya geçmişlerdir. Diğer türlüsü, yani taşrada gazete, dergi çıkaran, yayınevi kuran, yine de sıkışmaktan kurtulamayan yüzlerce örnek verilebilir. En bilinen örneği hemen söyleyeyim: Abbas Sayar.

Abbas Sayar, bir Orhan Kemal veya Kemal Tahir kadar yeteneklidir. Fakat o da taşrada soluğu almış, merkez şehirlerde yaşamamıştır. Taşrada gazete çıkarmış, romanlar yazmış. Fakat yolunu çevirip soracağınız on kişiden dokuzu Abbas Sayar ismini bilmez. Fakat Yaşar Kemal'i okumadıysa da duymuştur. Başka bir örnekse Maraş'tan: Şeref Turhan. Zamanında Varlık dergisinde şiirleri yayımlanan bu şairin, Yedi Güzel Adam'la arkadaşlığı da vardır. Aynı dönemin insanlarıdır bu edebiyatçılar. Üstelik kötü bir şair de değil Şeref Turhan. Yeşermiş ama gövdeleşmemiş bir şiiri vardır onun. Ama Yedi Güzel Adam'ı

bilen, duyan on kişiden onu da Şeref Turhan ismini bilmez. Yedi Güzel Adam'sa Ankara veya İstanbul'a yerleştikten sonra Maraş'a dönmemişlerdir. Şeref Turhan Maraş'ta merkez olmuş isimlerden biriydi. Yıllarca gazete çıkarmış. Yazılar yazmış. Şiirle uğraşmış. Şevket Bulut hakeza öyledir. Kadir Tanır öyledir. Daha bunlar gibi onlarca isim sayabilirim. Yetenekli insanlardır hepsi de. Şevket Bulut'un ilk hikaye kitabı Hareket Yayınları arasından çıktığında, Mustafa Kutlu henüz yeni yeni hikaye yayımlamaya başlamıştı. Fakat Şevket Bulut Maraş'ta kaldı. Mustafa Kutlu İstanbul şartlarında her yeni kitabıyla yükselmeye devam etti.

Bir hocamın sözünü hatırlıyorum: "Taşrada kanatlanamazsın." Müsaade etmezler çünkü. Kanadını ilk kıracak kişi de en yakınındaki kişidir. Aileden biridir. Akrabandır o. Ya da canından sevdiğin dostundur. Bu bütün taşra kentlerinde böyledir. Kanatlanmana müsaade etmezler. Sezai Karakoç'un 2001'de bir sohbet esnasında, "Bugün olsa Diyarbakır'dan çıkmazdım. Çünkü artık orada da ortaokul, lise hatta üniversite var." dediğini hatırlıyorum. Sonra da eklemişti Sezai Karakoç: "Fakat bu, diğer yerleri, büyük şehirleri görmeyin anlamına gelmez. Gidin görün oraları." Bu iki fikrin de doğru olduğunu düşünüyorum. Çünkü konu, bu iki fikrin, ihtimalin birbiriyle çatıştığı ama birbirine güç yetiremediği türdendir.

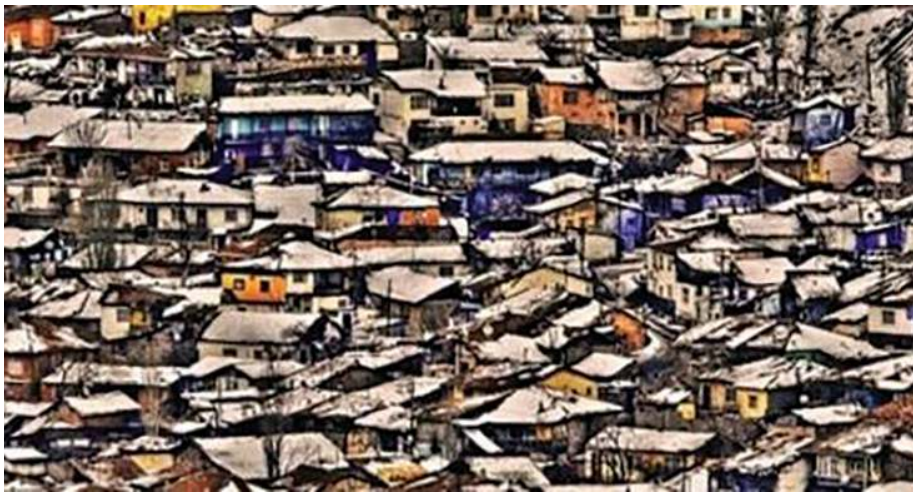
Kılıçarslan, yeteneğe çok anlam yüklüyor. Bir kişide yetenek varsa, o ne eder eder, kabuğunu kırar, kendini gösterir demek istiyor. Öyleyse, tartışmaya hiç gerek yoktur. Taşrada sıkışıp kalmaların imparatoru yeteneksizdir, o yüzden sıkışmıştır, kendini gösterememiştir der konuyu kapatırız. Fakat mesele bu kadar basit değil. Yeteneğe bu kadar anlam yüklemek sorunu çözmüyor. Bu sıkışıp kalmaların imparatorunda yetenek kırıntıları vardır, bir ara yetenek parıltısı görülmüştür, fakat o da sonra sönüp gitmiştir, kırıntılar da uçup gitmiştir diyebiliriz. Ama anladığım kadarıyla sıkışıp kalmaların imparatoru halen yetenekli görünmektedir. Fakat Kılıçarslan'ın tespitiyle o, hayal mahsulü düşmanlarla uğraşarak kendini zehirlemiştir. Başka deyişle kendini bitirmiştir, tüketmiştir. Yeteneğini hayali düşmanlarla uğraşarak heba etmiştir. Kılıçarslan bir nevi korkmuştur yani demeye getiriyor. Cesaret gösterememiş, atılım yapacağı zaman geldiğinde meydandan kaçmıştır. Demek ki Kılıçarslan yeteneğin yanına hemen cesareti koyuyor. Çünkü bu sıkışmışların imparatoruna zamanında birileri sen yeteneklisin, yürü hadi demişlerdir. Ama o, korktuğu için, yürüyememiştir. Taşrada sıkışıp kalmayı tercih etmiştir. Tercih de değildir aslında bu. Taşraya kaçmaktır. Kendini sıkışmaya atmaktır.

Bir insana yürü deniyor, ama o, yürümüyor! Kendine hayali düşmanlar üretip onlarla savaşıyor. Gerçek savaştan hiç haberi yok. İmparatorumuz aslında alığın teki. Öyle mi gerçekten? Sahi imparatorumuz neden "Bana kimse yürü demedi, yürümek istediğimde de engel oldular," dediğinde o sürekli başkalarını suçlayan, başarısızlığına bahaneler üreten, kendine hayali düşmanlar yaratan biri oluyor? Hır-

Bir hocamın sözünü hatırlıyorum: "Taşrada kanatlanamazsın." Müsaade etmezler çünkü. Kanadını ilk kıracak kişi de en yakınındaki kişidir. Aileden biridir. Akrabandır o. Ya da canından sevdiğin dostundur. Bu bütün taşra kentlerinde böyledir. Kanatlanmana müsaade etmezler. Sezai Karakoç'un 2001'de bir sohbet esnasında, "Bugün olsa Diyarbakır'dan çıkmazdım. Çünkü artık orada da ortaokul, lise hatta üniversite var." dediğini hatırlıyorum.

sızın hiç mi suçu yok? O zaman soralım: Kılıçarslan, imparatora hakikaten birilerinin zamanında yürü dediğinden nasıl bu kadar emin oluyor? O, bana kimse yürü demedi diye söylendiğinde, boğazına kara düğümler çöktüğünde, bunları neden bahaneler ve hayali düşmanlar diye yorumluyor? Üçüncüsüyse, başarıdan Kılıçarslan'ın neyi kastettiğiyle ilgili. Şairin başarısını kim, nasıl ölçüyor? Şairin birinci ligde değil de ikinci ligde oynadığını, top topladığını veya bekleme kulübesinde oturduğunu nasıl anlıyoruz? Bunları bilen bilir, kuralı yoktur, ölçüye gelmez, tartıya vurulmaz diye düşünebiliriz. Edebiyat ortamını biraz takip eden, dergi karıştıran, yeni şairleri okuyanlar, bunun kendiliğinden farkına varırlar. Birinci ligde oynayan birinci ligde oynadığını, ikinci ligde oynayan da ikinci ligde top koşturduğunun farkındadır da diyebiliriz. Kılıçarslan da büyük ihtimal böyle düşünüyor. Her okuyucunun da üç aşağı beş yukarı böyle bir listesi vardır. Yani şu şair birinci sınıftır, bu ise, üçüncü sınıf bile değildir gibi tabirlere rastlanır. Bir okuyucu listesinin, diğer bir okuyucu listesiyle aynı, uyumlu, benzer olduğunu ise hiç görmedim. Kılıçarslan bu konuda genel bir mutabakat olduğundan söz ediyor aslında. Türk şiirinde eskiden de böyle olmuştur, şimdi de demeye getiriyor. Ve sıkışıp kalmaların imparatorunun "Yahu yürü! Sen birinci ligde oynayabilirsin," denildiği halde bundan kaçındığını, kendini ikinci, üçüncü, belki de onuncu ligde heba ettiğini söylüyor.

Demek ki Kılıçarslan, şairlerin kendi içinde savaş verdiğini düşünüyor. Bir kavga var yani. Ne kadar kaçarsan kaç bu kavgadan, mutlaka payına düşeni alıyorsun. Mesela bu Kılıçarslan için hayali düşman yaratmak kategorisi içine girmiyor. Oysa bu kavgada da, binlerce hayali düşman var. Kimin kime karşı olduğu kesinlikle bilinir. Ona göre şairler gardını alır. Nerede şiir yayımlıyor, kimin şiirini beğeniyor, hangi akıma özeniyor, bu kavgaya göre şekillenir. Bitmeyen bir maçın içinde gibidirler şairler. Sahaya çıkıp top koştururken de öyledirler, teknik direktör veya hakem olduklarında da. Maçın içindedirler daima. Daha doğrusu o maçın bir parçasıdırlar. Ve maç doksan dakika değildir. Uzatmaları vardır, penaltıları vardır. Maç iptal edilebilir de. Hakem dayak

yiyebilir falan filan. Fakat Kılıçarslan şunu unutuyor: Her maç hilelidir. Ve yetenekli futbolcuların çoğunluğu hileyle durdurulur. Yeteneksizlerin birçoğu da benzer hilelerle kral ilan edilir. Türk şiirinde de böyledir. Dergi çıkarıyorsan, hile yaparsın. Editörler zamanla bu hilelerin tamamına vakıf olurlar ve kullanırlar. Kullanmadıkları zaman dergi tıkanır, çıkmaz. Bu yüzden Kılıçarslan'ın tasnifine göre birinci ligde oynayan şairlerin birinci ligde oynamalarının nedeni çoğu kez şiirleri değildir. Daha doğrusu, tek sebebi şiirleri değildir. Başka binlerce sebep vardır. Ece Ayhan, Edip Cansever için, "Onun yeni topu vardı. O topla oynamak için, Edip'i de maça aldık." benzeri bir cümlesini hatırlıyorum. Ayrıca Enis Batur'la ilgili farkı zamanlarda farklı beyanlarda bulunduğunu da biliyorum Ece Ayhan'ın. Ben şiirlerini göz önünde bulundurarak tasnif yapmıştım denildiğindeyse, şiire değer biçmenin ne kadar güç olduğu problemi çıkar ortaya. Kaygan bir zemindir çünkü bu konu. Metin Eloğlu şiirini ne zaman fark ettiğimizi ya da Hüseyin Cöntürk eleştirisinin ne zaman farkına vardığımızı düşündüğümüzde demek istediğim daha iyi anlaşılır. Sahi Cemal Süreya veya Attila İlhan'ın şiir kitapları halen kaç baskı yapıyor, Metin Eloğlu kitapları kaç? Bir de şu var: Birinci lig oyuncu listesi neredeyse her on yılda bir değişir. On yıl önce birinci ligde oynayan şairlerin birçoğu bugün hatırlanmaz bile.

Üç yıl kadar İstanbul'da kaldım. Birkaç kez Ankara'ya gitmişliğim de var. Şunu anladım: Maraş'tan göründüğü gibi değil İstanbul ve Ankara. İlişkiler, düşmanlıklar, dostluklar farklı. Taşralı birinin anlayamayacağı ilişkiler bunlar. Şiir söz konusu olunca da öyle, dergicilik söz konusu olunca da... Liseden mezun olduğunda Almanca ve İngilizce konuşabilen biriyle, üniversiteden mezun olduğunda bile tek bir İngilizce cümle kuramayan birini aynı kefeye koyamayız. Uzun yıllar taşrada bü-

yük şair diye onuncu sınıf bir şairi okumuş biriyle, henüz ortaokul yıllarında İsmet Özel şiiriyle tanışmış birini de aynı maça sokamayız. Kişi zeki, yetenekli ve cesursa, bunlar engel değil, bunların hepsini yırtıp atar deyip, kenara çekilmek de, sosyal şartların insan üzerindeki belirleyiciliğini inkar etmek olur. Mevlana deyince hemen babası Baha Veled'ten, sonra da oğlu Sultan Veled'ten boş yere söz edilmiyor. Mehmet Akif deyince de onun babasından aldığı eğitim, öğrendiği Arapça yabana atılır cinsten değildir. Necip Fazıl kaç yaşında Abdülhak Hamit Tarhan'la tanışmıştı acaba? Başka bir örnek, Cahit Zarifoğlu lisede çıkaracakları dergi için, gidip döneminin Kahramanmaraş valisiyle söyleşi yapmayı düşünebiliyordu. Yapıyor da ayrıca. Fakat ben, lisedeyken, vali nedir, kimdir bilmiyordum bile. Daha fenasını söyleyeyim: Dergi çıkarmak, şiir yazmak mı, bunları da bilmiyordum. Burada bir aile, çevre yani eğitim geleneği söz konusudur. Çobandı, koyunları güderken test çözdü, Türkiye birincisi oldu üniversite sınavında yalanına da artık kimse inanmıyor. O bir Cumhuriyet yalanıydı. Halen Türkiye birincilerinin ya da yüksek yerlere gelen kişilerin, hangi okullardan mezun oldukları, o okullarda nasıl eğitim aldıkları da malum.

Taşrada insan kanatlanamaz, doğru. Taşrada da şehirli-köylü ayrımı vardır. Ben mesela halen şehirli olamadım, şehirlilerin gözünde. Benim torunumun torunu olabilir mi, o da meçhul. Çünkü biliyorum o şehirlilerin, nasıl paralar harcayarak, şımarık şehirli çocuklarını hangi kolejlerde okuttuklarını. Kızlarını kimlerle nasıl ve neden evlendirdiklerini... Ankara ve İstanbul'da da böyle... Belki öğretmen çocukları, hadi bir gayret, yani yetenek-cesaret-zeka birlikteliği sayesinde doktorluğa, avukatlığa veya akademisyenliğe atlıyorlar. O kadar olur ama. Ötesi yoktur. Sonra onların çocuklarına bakacağız. Ne kadar yetenekli ve zekiler, ayrıca cesurlar diye. Kısaca şunu demek istiyorum: Herkesin kaderi farklı. Bazıları bin cefa çekip, iki adım atabilirken, diğerleri bir cefa çekip, on adım ilerleyebiliyor. Bu, birinin diğerinden cesur veya daha yetenekli olduğunu göstermiyor bence. Birinin bin cefa çekip, iki adım atması hayat imtihanıdır çünkü, diğerinin bir cefa çekip on adım ilerlemesi imtihanıdır. Bana sorarsan, bin cefa çekip iki adım ilerlemek daha değerlidir. Kılıçarslan içinse, bir cefa çekip, yani önüne çıkan fırsatların hepsini en üst düzeyde değerlendirip, on adım ilerlemek daha değerli olabilir. Yazıdan bunu anlamak da mümkün. Kılıçarslan, yazısında saygıdeğer imparatorumuzun risk almadığını, yeterince çalışmadığını, zorlukları göğüslemekten kaçındığını ima eden cümleler de kurmuş. Bence bunu bilmek de mümkün değildir. Maçta en çok koşan ve yorulan kişi, mutlaka gol de atacaktır diye bir kaide yok. Ayrıca bir yerde birinci lig, başarı, yürüyüp gitmek de, çok bir anlam ifade etmiyor aslında. Arada sırada buluşup, ferah bir gönülle yapılan dost sohbeti bunların hepsinden önemli. Sanırım bu son cümleye, Kılıçarslan da bütün kalbiyle katılacak ve "Eyvallah!" diyecektir.

AİLE BOYU ŞİİR: SONER KARAKUŞ

-eleştiri-

Gece Geçi Geçe

Şiirlerini 2012 yılında yayımlamaya başlayan Soner Karakuş'un 19 şiirden oluşan kitabı Gece Geç, Kasım 2018'de okurlarıyla buluşmuştu. Karakuş, annesine ithaf ettiği kitapta, Necip Fazıl'ın "Ölüm güzel şey budur perde ardından haber/ Hiç güzel olmasaydı ölür müydü peygamber?" beytine karşılık, "Ölecekse bir gün annem/Ölmek güzel bir şeydir." dizeleriyle, Peygambere de hatırlatma yaparak anneye bir kutsallık atfetme girişiminde bulunmuştur. Karakuş da Necip Fazıl gibi bir başka kişinin ölümü üzerinden ölümü güzelleştirmiştir. Nebe Suresinin "Biz yeryüzünü bir beşik, dağları da onun için birer direk kılmadık mı?" şeklinde ayetinden hareketle yazdığı şu dizelerse savımızı kanıtlar nitelikte: "Gam vuruyor dudaklarının kıvrımına/Dağları, dünyaya direk yapan/Anneleri çocuklara." Bağdaştırdığı unsurlarla kutsallık vurgusunu böylece görüyor, anne hassasiyetini kitap boyunca da hissediyoruz.

Soner Karakuş'un kitaptan sonra yayımladığı "Gecenin Sonuna Yolculuk" ve "İkinci Kitabın İlk Şiiri" başlıklarını taşıyan iki şiir var elimizde. Mustafa Akar, "Gece Geç" hakkında yazdığı bir yazıda, Karakuş için "Şiirini nereye götüreceğini merak ediyorum, bulduğu sesi yitirmeden, aynı alfabenin şiirini mi yazacak, yoksa bu sesle birlikte başka limanlara mı açılacak, bekleyip göreceğiz." demişti. Bekledik ve görmeye de başladık, "Gece

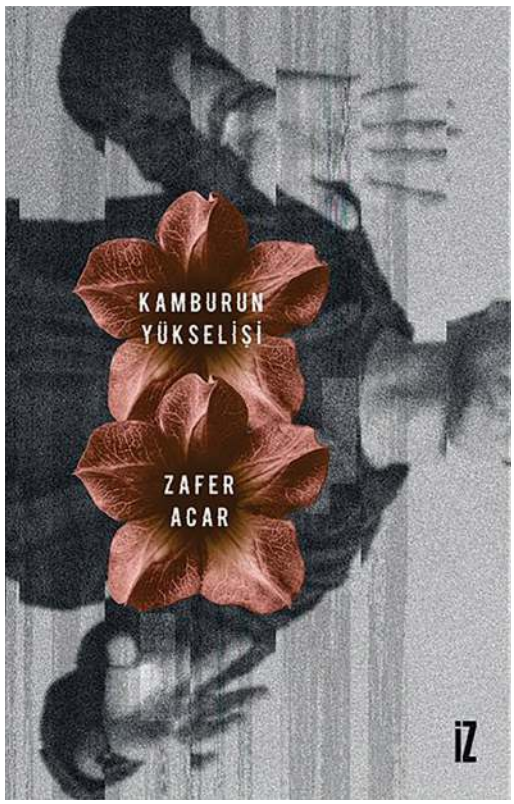
Geç"i tekrarlamaktan başka sığınacağı bir liman henüz yok gibi Karakuş'un. "Gece Geç"te arabesk bir dizesi vardı, "Yarayı aldık kurşun içerde kaldı" diye. "Gecenin Sonuna Yolculuk", "Yarayı aldık, bu kez kurşunu da" dizesiyle başlıyor. Yeni şiirlerinde ilk kitabını nasıl tekrarladığını görmek isteyenler şiirin tamamına bakabilir, diğer dizeleri burada anmamıza dahi gerek yok, yeni bir anlam dünyası katamadığını sadece kelime tercihlerinden bile anlayabiliriz: "Gece, güzel, gün, karanlık, at, dede, sabah, ölüm, çocuk, anne..." Bahsettiğim bir diğer kısacık şiirindeyse "Annemi nasıl öldürdüğümüzü düşünüyoruz", ''Sehpanın üzerinde emekli maaşı/Televizyonda TRT Belgesel/Karşımda, ayaklarını uzatmış oturuyor sonum", "Gizli öznedir babalar" gibi dizeler mevcut. Bu şiirle "Gece Geç"te öne çıkan şiirlerden "One Thousand Minutes"ı peş peşe okuduğumuzda aralarındaki ilişki metinlerarasılık diye açıklanamaz. Kitapta doğrudan işlenen gerçek özne anne ile öz olarak kendini alttan alta hissettiren "gizli özne" kitaptan sonra itiraf şeklinde mi karşımıza çıkıyor? Yoksa Soner Karakuş kendi şiirini bize çözümlemeye mi çalışıyor bir tür hicivle? Hayır. Yazdıklarını açıkça tekrarlıyor. Memleketçi şiirlerinden sonra Dünyanın En Güzel Arabistanı'na imza atmış Turgut Uyar'ı analım. Şiirde diyor Uyar, hata yapmaktan hiç korkmadım. Yaptığımı sandığım hataların da sonradan hata değil bana ait "özellikler" olduğunu fark ettim. Hata kaçınılmazdı, yeni bir şey yapmak için. Soner Karakuş'tan Turgut Uyar'ınki gibi büyük bir hamle/kırılma beklemek haksızlık olur elbette.

Cemal Süreya'nın Ziya Osman'a yakıştırması gibi küçük dayı şiiri yazan Soner Karakuş, yoğun bir duygu atmosferi yaratırken, zaman zaman da konuşkan bir üslupla yalın, düşünsel yönü arka plana atılmayan mısralar kurabiliyordu ve bu ilk kitabı için önemli bir hususu: "Ve düşünün, hiç düşündünüz mü/Çocukların ve delilerin/Bize neden güldüğünü?" Yalnız bu düşünsellik, okuru herhangi bir sosyal meseleye dahil ettirmez: "Gidip geliyor cepleri ellerinde bir adam/Toplumsal gerçekliğe kişisel acılardan."

Soner Karakuş'un şiirinde anne başta olmak üzere nineye kadar neredeyse tüm aile bireyleri rol almış ve şiirinin duygusal bütünlüğüne katkıda bulunmuşlardır. Bunun dışında sentaks yapısı, dize eksilterek şiirini çoğaltması, kelime oyunları ve özü itibariyle Tenekeci etkisindedir şair. İkisi de tematiktir, ikisi de güçsüzdür. O kadar çıtkırıldımlardır ki adeta kaybetmekten haz alırlar, nasıl olsa ders çıkaracağız gözüyle bakarlar. "Mutluyum çünkü galip gelmedim" diyen Tenekeci ile "Yine de şükür, bir yenilgimiz var elde" diyen Karakuş arasında bir fark yoktur.

Başlığa "aile şiiri/şairi" değil de "aile boyu şiir" dedim. Çünkü Soner Karakuş'un şiirinde anne başta olmak üzere nineye kadar neredeyse tüm aile bireyleri rol almış ve şiirinin duygusal bütünlüğüne katkıda bulunmuşlardır. Bunun dışında sentaks yapısı, dize eksilterek şiirini çoğaltması, kelime oyunları ve özü itibariyle Tenekeci etkisindedir şair. İkisi de tematiktir, ikisi de güçsüzdür. O kadar çıtkırıldımlardır ki adeta kaybetmekten haz alırlar, nasıl olsa ders çıkaracağız gözüyle bakarlar. "Mutluyum çünkü galip gelmedim" diyen Tenekeci ile "Yine de şükür, bir yenilgimiz var elde" diyen Karakuş arasında bir fark yoktur. Tenekeci, günlük hayatın inceliklerini pedal olarak kullanıp tabiata kaçar, şiirinde; kendini tabiata öptürür, tabiattan doğar, tabiatla ölür. Mücadeleye girişemez, gelen zor günlerin altına sandalye çekip onu sakinleştirmeye çalışarak naiflikle kafaya almak ister. Karakuş içinse doğan her günün varlığı zaten zorluktur, nadiren gelen güzel zamanlarınsa "biraz oturup kalkacağım" diyen misafirden bir farkı yoktur, bu hâl onu karamsarlığa iter, iyice eve kapanır, evdekilerden kaçamaz. Anlaşılır ve yormayan üslupları iki şairin de lehlerine dönmüştür, okur nezdinde altı çizilebilen iki mısra varsa tadından yenmez, şiir tamamdır (!). Ziya Osman Saba damarından sonra ikincil bir damar olarak, Garip şiirine borçludurlar bu sadeliği. Garip ile birlikte sade insan, kendine anlaşılır bir dil kurdurmuştur. Bu durum Tenekeci'nin ilk dönem şiirlerinde Orhan Veli kanadıyla, Soner Karakuş'ta ise siniri alınmış Melih Cevdet somutluğuyla gelişir. Siniri alınmış diyorum çünkü hırçın değil mahcuptur, ayrıca Melih Cevdet Anday'ın "Günlerimiz" başlıklı şiirindeki gibi gerçekçi şekilde işlenen yapı, "Gece Geç" kitabında yankılanır.

Tenekeci etkisinde dedik fakat etkilendiği şairin, muhafazakar tutumu sonucunda maniye dönen kötü şiirlerinden ibret alamıyor Karakuş. Türk Şiirinde 90'larda türeyen Kırık Hece'nin mensubudur Tenekeci ve bir zamanlar sadece üretkenliğiyle (maruz bırakarak) şiirindeki büyük yetersizliklerini kamufle edebilmiştir. Karakuş'ta üretkenlik anlamında böyle bir gayret de bulunmuyor. Teorik endişeleri olmayan bu tarzın, günümüz şartlarını kaldıracak kalibrede olduğunu düşünmesek de anlık bildirimlerin, anlık görüntülenmelerin dünyasını yaşadığımızdan, kısa şiirin bir olanak sağlayabileceğini kabul ediyoruz. Tasarruf peşinde olan şairin, kelime sayısında değilse bile kelime repertuarında reforma gitmesi şarttır. Şiirine akıttığı kaynakları değiştirerek belki farklı hatlarla yeni imgelemlere götürebilir yazdıklarını. Duygusal gerilimi iyi aktarması bakımından Muhit dergisi çevresine göre yetenekli bulduğumuz Soner Karakuş, gittiği yolu değiştirmese bile başka şeride geçmek için neden inançsız ve ürkek davranıyor bilemeyiz fakat ortalama okuru gözeten bir edebiyat tavrında sıkışıp kalmasıyla şiirinin zarar gördüğü kesin. Yetişen şiiri göremiyor, başka koldan yetiştirmek ve geliştirmek için bazı "özellikler" üstünde düşünüp hata fırsatı veremiyor yazdıklarına. O yüzden de şiiri bitiyor, ot gibi.

KAMBURUN YÜKSELİŞİ

Zafer Acar, bu romanında sıradanın psikolojik-siyasi-kültürel arka planını güçlü bir ironiyle gün yüzüne çıkarıyor. Bizi iyi ile kötüyü birbirinden ayırmanın imkânsızlığına, Mefistofeleslerin hâlâ aramızda yaşadığına ikna ediyor. Kendi masumiyetini aşmak için doğal olmayan tümsekler inşa eden ve bu tümseklerden yaşamsal atılımlar gerçekleştirmeye çalışan, hiçbir değeri tahrif etmekten çekinmeyen tuhaf ama aynı zamanda çok tanıdık bir anti-kahramanla bizi buluşturuyor.

FABRİKA

Merhametin öldürüldüğü bir yerde
var mıdır şefkati ilaçlarda aramaktan başka çare
yalnız ve üzgündüm, bir aile sahiplendi beni
babam şu hastane, annem eczane

acılar içinde can çekişen birine
ağrı kesici gibi gelebilir kurşun
sağ ol ey fabrika, geçici ilaç yerine
her derde deva silah üretiyorsun

• •

Zafer Acar